

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poštnične številke se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm. smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“: Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročivom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 20.

Poštno-hranilnični račun štev. 841-652. TELFON št. 11-57

Mirna asimilacija.

Med drom Tumo in drom Ferfolja se je vnela v „Zarji“ dolga polemika o vprašanju: ali socialisti smejo podpirati šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, ali ne? Dr. Tuma zavzema v tem vprašanju, kakor znano, odločno odklanjajoče stališče, dočim je dr. Ferfolja protivnega mnenja. Svoje nazore je dr. Ferfolja razložil v daljši „Šolske družbe in drugo“ naslovljeni razpravi. Priznavamo, da bi ideje, ki jih je razvijal dr. Ferfolja, mogli podpisati tudi vsak takozvani narodnjak, izvzemši — zaključka. Dr. Ferfolja je pisal proti raznarodovanju lepo in prepričevalno, da bi tega noben narodnjak ne mogel lepše in prepričevalneje. Proti koncu razprave pa se je dr. Ferfolja menda naenkrat zazdelo, da so kencesije, ki jih je kakor socialist dal naročnjaštvu, prevelike; zbudila se je naenkrat njegova socialistična vest. Zato je šel, izmolil svoj socialistični konfiteor, ter obudil javen kes. Dr. Ferfolja je proti nasilni asimilaciji, a je na koncu razprave priznal, da je za mirno asimilacijo, ki jo bo podpiral, oziroma ne bo ničesar ukrepal proti njej povsod tam, kjer bo videl, da je izvedljiva in da pospešuje izvedbo njegovega socialističnega ideala, dasi priznava prej, da je diferencijacija naroda po jezikih in narodnostih nekaj naravnega. En gotov jezik, eno gotovo kulturo da treba gojiti tudi proletarcem. Vsakdo ima pravico, da si izbira, katere boče.

Potem nadaljuje dr. Ferfolja: „Najlažje se razvijajo kulturno veliki narodi. Mali narodi se morajo razmeroma veliko več truditi, če hočejo tekmovali z velikimi. Enostavnost je bilo, če bi manjši narodi se prilagodili večjim, ako bi sprejemali jezik in kulturo večjega naroda. Tu smo pri takozvani mirni asimilaciji. Rekel sem že, da sem njen pristaš, zato ker umevam kot socialist narodnostno in kulturno vprašanje vse drugače kot narodnjak.

Jaz ne bi imel nič proti temu, če bi se bili vsi Slovenci rodili kot Nemci ali Italijani. Ne delala bi nam narodnost toliko preglavice, kot nam jih, lahko bi tem uspešneje stremeli za višjimi cilji.

Mene ne skrbi prav nič, kakšen jezik bodo govorili Slovenci čez petsto let, nimam nič proti temu, če se Ljubljana ponemči čez sto let ali še prej. Ako nas močnejša tuja kultura s pomočjo gospodarskih in socialnih sil sprejme popolnoma vase, tedaj je to čisto pravilno in v redu. Kot Nemci, Italijani, Francozi itd., smo ravno tako lahko izveličani kakor kot Slovenci, ali mogoče še lažje.“

Trditev dr. Ferfolje, da se veliki narodi kulturno najlažje razvijajo, se nam zdi le splošno vladajoč predsodek. Mali narodi se — po našem mnenju — kulturno težje razvijajo nego veliki, ako se stavljajo temu razvoju umetne meje. V zgodovini in tudi sedanosti imamo dokazov za to, da se tudi mal narod more povzpeti na visoko stopinjo kulture. Da ne gremo dalje, naj omenimo le severne narode: Dance, Norvežane, Svede in Holince. To vse so mali narodi, ki so se kljub svoji relativni maloštevilnosti po-

speli na visoko stopinjo kulture, dočim vidimo n. pr. na drugi strani Špance, ki kljub svoji številnosti očividno propadajo. Vendar o tem o drugi priliki. Za danes hočemo le poudariti, da se v izjavi dr. Ferfolje: „Ako nas močnejša tuja kultura s pomočjo gospodarskih in socialnih sil sprejme popolnoma vase, tedaj je to čisto pravilno in v redu“ — zrcali vsa razlika v našem in socialističnem naziranjju o narodnosti in narodnem vprašanju. Če pravi dr. Ferfolja, daje „diferencijacija narodov po jezikih in narodnostih nekaj naravnega“, ga vprašamo: kako se potem to strinja s tem, da bi en narod s pomočjo gospodarskih in socialnih sil popolnoma sprejel drugega vase?!

Na tem izgledu vidimo, kako nejasni pojmi vladajo o narodnem vprašanju celo v najbistrejših glavah naše socialne demokracije

Iz Hrvatske.

Demonstracije. — Zapretje univerze. — Uradniška vlada. — Vpokojenje velikih županov. — Velik ljudski shod. — Korupcija.

Zagreb, 15. februarja.

—C.— Tudi danes so se ponovile demonstracije v zvezi s policijskim odredbam, ki nalagajo zapiranje hišnih vrat ob 7. uri zvečer, prepovedujejo nabiranje grup na ulicah itd. Ples je začel — kakor navadno — za časa korza. Občinstvo, delavci in dijaki, možko in žensko, je dajalo odlična svojemu ogorčenju proti nasilstvom Cuvajevoga režima. Orili so klci proti banu in vladi, ljudje so živčali in pevali narodne pesmi. Orožniki in redarji so se sprehajali gor in dol po llici ter motrili množico, ki je ne imponentno ni orožniški bajoneti, ni redarske sablje.

Pevajoč narodne pesmi se je množica napotila pred redakcijo socialno-demokratske „Slobodne Riječi“. Tu je pozdravil množico v imenu socialne demokracije juraj Demetrovič. Množica je hotela oditi na trg i Kuen-Hedervaryja, ali jej je policija zaprla pota. Množica se je povrnila nazaj skozi llico na Jelčićev trg. Tu je govoril v imenu akademikov dijak Despot. Na to se je množica razšla prepevaje rodoljubne pesmi.

Kakor doznajemo, bo jutri zjutraj univerza taprta. (Se je že zgodilo. Op. ured.) Dijaki bodo morali v 24 urah zapustiti Zagreb. V protivnem slučaju jih ekspedirajo kakor rodnance.

Po vodom današnjih demonstracij so dijaki demonstrirali tudi proti rektorju vseučilišča. Kakor javljajo uradne „Narodne novine“, je ban Cuvaj poveril vodstvo notranjega oddelka dru. Nikodemu Jaksicu, naučnega in bogočastnega pa Ivanu pl. Hrvojiću. Vpokojeni so za lastno prošnjo veliki župani Juljo pl. Janković, Vukašin Milanković in Frajjo pl. Kukuljevič.

Današnja „Slobodna Riječ“ prinaša na uvodnem mestu ponoven poziv na velik ljudski shod za nedeljo dne 18. februarja. Shod se ima vršiti na velikem gledališčnem trgu.

Do tu naš dopisnik. Naj sledi še nekoliko uredniških pripomb in razmotrivanj o

nemorlnosti sedanjega režima na Hrvatskem in zato tudi njega — nevdržljivosti.

Že ob prvih imenovanjih, ki jih je izvršil ban Cuvaj, je pokazal, da hoče nadaljevati v načinom celo od Madjarov ožigosanega Tomašičevega sistema: korupcije, protekcijonizma, nepotizma, zlorabljanja vladne oblasti v svojo in svojih sorodnikov korist. Da, celo Madjarji so se jeli sramovati držnosti, s katero je odstopil ban Tomašič moč in ugled, ki ju daja banu njegovo uradno položnje, izrabljaj, da je pridobival sebi osebnih koristi in da raznim svojim sorodnikom zasigura čim udobnejšo ekzistenco na stroške ubozege naroda in dežele, izžete do kosti od Madjarov. Brez ozira na stareje zaslužne in tudi najzbornejše kvalificirane uradnike je Tomašič imenoval razne svoje sorodnike, posebno pa bližje, na važna, odlična in najbolj dotirana mesta, pa tudi če jim je manjkala vsaka kvalifikacija za vršenje nalog, spojenih z onim mestom.

In, kakor rečeno: že ob prvih imenovanjih, ki jih je izvršil, je ban Cuvaj pokazal, da hoče v isto brezsrčnostjo in istim cinizmom nadaljevati ta sramotni zistem protekcijonizma in nepotizma. Tako se je najprej spomnil svojega krvnega sorodnika dra. Markovića, ki ga je preko kake stotine vrednejših in sposobnejših povišal v šteti činovni razred. In kakor se govori v uradniških krogih, pride sedaj prvi na vrsto banov — zet. In to pojde tako dalje: dežela naj plačuje, naj krvavi; trpi naj tudi uradno poslovanje; vestno in zaslužno uradništvo naj bo zapostavljeno radi tega, da morejo vladni mogotci in njihovi sorodniki čim bolj in udobnejše živeti in podpirati protinarodni režim! Cuvajev režim je torej z odprtimi jadrji in brez sramu zaplul v vodovje korupcije in sramčnega protekcijonizma. S sredstvi nemorale hočejo Madjarji s pomočjo svojih eksponentov uresničiti svoje namene s Hrvatsko. Ali zapomnijo naj si, da pada tudi nanje odgovornost za ves ta zistem nemorale in gnjilavi. In zelo, zelo se motijo Madjarji, ako menijo, da se odtegnejo tej odgovornosti in da ne pride dan obračuna — dan popolnega poloma zločinske madjarske politike nasproti Hrvatski: politike kršenja pogodb, gaženja zakonov, verolomstva. Madjarom se je sicer posrečilo, da so korumpirali del hrvatske inteligencije po državnih službah, da se daja izrabljati kakor pokorno orodje za dušenje svojega lastnega naroda. Ali jedra, mase naroda — to naj si le zapomnijo Madjarji — niso okužili. Narod v svojih širokih plasteh je ostal zdrav kljub vsemu pritisku in terorizmu. Ne le, da ga sovražna sila ni zlomila, ampak se vidno osveščala od dne do dne in njegova odporna sila narašča proti sovražnikom, ki ga hočejo ugonobiti. O tem vzdramljanju narodne vesti, tem oživljanju narodne duše, tem jačenju narodne volje — so podale zadnje saborske volitve eklatanten dokaz.

Ves dostojen svet, vsa evropska javnost se je skandalizirala nad sredstvi, s katerimi je hotel ban Tomašič potlačiti hrvatski narod in ga usuznjiti Madjarom. A rezultat vsega tega nasilja, tega gaženja najelementarnejših političnih in konstitucionalnih pravic? Bil je sramoten, porazen za — Tomašiča!

„Torej vstrajate pri svojem sklepu, gospodje?“

„Seveda, in vi se, upamo, ne boste protivili.“

„Jaz imam samo en glas, gospodje; bil je za to, da naj se ga spusti na svobodo. Vi jih imate šest, ki so se vsi izjavili za smrt, smrt, — torej smrt!“

Pot, ki je tekel po Mauricevem čelu, je postal mrzel kakor led. Ujetnik se je ozrl okoli in ugledal železno sekuro z jesenovim ročem. Zagrabil je to nedolžno orodje, ki se je lahko v njegovi roki spremenilo še v strašno orožje, in se postavil za vrata, tako da so ga krila, ko so se odprla.

Srce mu je hotelo počti v prsih, tako, da je skoraj čul v tej tišini njegove udarce. Hipoma ga je obšla groza od pete do glave; začul je glas, ki je dejal:

„Ako me hočete ubogati, razbite šipo in poženite mu kroglo skoz omrežje v telo.“

„Oh! le ne nikakega poka,“ je menil drug glas: „pok nas lahko izda. Ah! Vi ste tu, Dixmer, kje je pa vaša soproga?“

„Pogledal sem skoz oknice; ona ne sluti ničesar, čita.“

„Dixmer, vi razsodite! Ste-li za puško, ali za bodalo?“

„Le ne puške! Raje bodalo!“

„Torej bodalo. Naprej!“

Vzlic vsem persekucijam in volilnim sleparstvom, vspricho ječ, pandurjev in bodal je bil rezultat volitev tak, da je zrušil Tomašič kljub vsej zaslombi, ki jo je imel Tomašič od svojega mojstra, voditelja in učitelja, nasilnega Kuen-Hedervaryja. Najjasneje pa kažejo zadnji dogodki, da zavest naroda le narašča s pritiskom: se svojim zdravim instinktom sili narodna volja naše stranke, da streme po koncentraciji narodnih sil. Nepromotljiv se je zdel med našimi strankami, a glejte: celo intrasingentni in v svoje državnopravne programe in ideje tako zaverovani pravaši so privolili, da se prično pogajanja s koalicijo za jedinstveno borbo na prihodnjih volitvah proti Cuvajevemu režimu. In opravičena je nada, da bo narod združen v eno falango vodil borbo za svojo svobodo in suvereniteto.

In to ne more ostati brez utisa tudi v Budimpešti in — na Dunaju. Tudi tam morajo priti do spoznanja, da jih madjarski mogotci s krivimi in neresničnimi informacijami zavajajo v krive odredbe in da — ne glede na to, da sedanje škandalozne razmere na Hrvatskem ne ubijajo le ugleda monarhije pred svetom, marveč da radi geografičnega položaja Hrvatske in pa plemenskega sorodstva Hrvatov z balkanskimi narodi more taka politika postati naravnost usodna za najviše interese monarhije ob reševanju — balkanskega vprašanja, ki je že sedaj v polnem razvoju.

Pa ravno ti dnevi so prinesli neki dogodek, ki je velesimptomatičen, ker dovoljuje domnevanje, da je tudi v odločilnih krogih jelo prodirati spoznanje ter da jako visoki faktorji nečjejo, da bi s sllajem svojega položaja pokrivali zistem in osebe, proti katerim je narodna volja v plamenu. Ban Cuvaj je bil šel namreč na Dunaj, da „napravi obiske“ pri članih cesarske hiše, a kmalu je postala javna tajnost, da prestolonaslednik Fran Ferdinand ni vsprejel Cuvajja! Kdo ne bi umel simptomatičnega pomena tacih znamenj na političnem nebu?!

Vodovod za Kras.

Kakor znano, se je sestavil poseben konsorcij, ki si je nadel nalogo, preskrbeti Kras z zdravo pitno vodo. Ta konsorcij je tudi dal napraviti dva načrta za vodovoda: a) Dolenja vas - Divača - Bazovica in okolico, in b) Štorje - Opčine - Komen in okolico. Za prvi, takozvani manjši projekt Dolenja vas - Divača - Bazovica in okolica, kjer je konsorcij že izdelal podrobne načrte in zemljiško-odkupne operate ter nakupil važneje zemljišča in vodne pravice, je konsorcij že investiral preko 100.000 kron. Ker so o vprašanju — če je sploh možno, da bi se tako delo izvršilo kakor privatno podjetje, — mnenja zelo razdeljena, a je konsorcij hotel dobiti izjavo od avtoritativne strani, se je obrnil na profesorja na praški tehniški inž. g. Vladimira Hraskoga, in ta se je izrazil o nameravanem skupnem načrtu zelo ugodno.

Profesor inž. Hrasky povdarja pred vsem, da sta oba načrta sestavljena na principu oskrbljevanja s k p i n v a s i z v o d o, kar da je edina pravilna metoda, ki bi se morala uveljavljati za Kras.

Hrasky izvaja: Z malo preskrbo z vodo za posamezne kraje se dosedaj na Krasu ni

„Naprej!“ je ponavljalo šest glasov istočasno.

Maurice je bil otrok revolucije in je imel jekleno srce. Kakor marsikdo tedaj, tudi on ni veroval v Boga; toda pri besedi „naprej“ se je spomnil križa, ki ga je bila naučila njegova mati, ko je še kot otrok molil na kolenih.

Koraki so se bližali in ključ je zaškripal v vratih, ki so se polagoma odprla. Maurice je rekel sam sebi: „Ako se spustim v boj, me ubijejo. Ako se vržem na morilce, jih presenetim, dospem na vrt, pridem na ulico in se morda rešim.“

Takoj se je pripravil za naskok kakor lev in divje zakričal, podrl prva dva moža, ki, menceč, da je zvezan, nista nikakor pričakovala takega napada; potisnil je ostale v stran, napravil s svojimi jeklenimi kitami dva mogočna skoka, zagledal na koncu hodnika na stečaj odprta vrata, vodeča na vrt, se zaletel tja, preskočil deset stopnic, dospel na vrt, se izpoznaval, kolikor se je mogel ter hitel k vratom. Toda bila so trdno zaklenjena in so kljubovala vsem njegovim sunkom.

Medtem so dospeli njegovi nasledovalci na stopnice. Ugledali so ga in vskliknili:

„Tam je! Ustrelite ga, Dixmer, ubijte ga, ubijte ga!“

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge.) 18

Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal Aleksander Dumas star.

Slednjič je našel lopato. Z največjim naporom jo je obrnil tako, da je prišlo železo navzgor. S tem železom, ki je je s svojimi boki tiščal ob zid, je prežagal vrvi na svojih členkih. Operacija je trajala dolgo, kajti železo je bilo skrhanano. Pot mu je tekel po čelu; začul je nekaj kakor korake, zbral zadnjikrat vse svoje moči in vrv, že prerezana na pol, se je utrgala.

Vsklikal je od radosti, kajti sedaj je bil gotov, da ne umre brez boja. Strgal si je obvezo z oči in spoznal, da se res nahaja v cvetličnem paviljonu. Nasproti sebi je zapazil okno in hotel je skoz, toda bilo je zamreženo. Pred njim je stal mož, oborožen s karabino, in stražil.

Na drugi strani vrta se je nahajal, oddaljen približno trideset korakov, drug majhen kiosk. Ena oknica je bila spuščena, vendar je bilo videti luč.

Približal se je vratom in prisluškoval: pred vrati se je sprehajala druga straža. To so bili oni koraki, ki jih je bil slišal.

*) Odbor najhujših revolucionarjev, ki so imeli vso moč v rokah, nekaka revolucionarna vlada.

napravilo nikakih ugodnih izkušenj. Ali prekašajo finančne potrebe gospodarsko moč interesov, ali pa so napravili nepopolno vodno napravo, ki se je izkazala kmalo za nezadostno in nezanesljivo. Rakrana mnogih malih vodnih naprav na Krasu je bila vendar okolnost, da obrat in vzdrževanje nista primerno organizirana in radi malenkostnih razmer sploh nista mogla biti primerno organizirana.

Tem principijelnim nedostatom se more najlažje od pomoči s tem, da se vse konsumente (mesta, vasi, kmetije, industrijske in prometne naprave), spadajoče v eno hidrotehnično območje, potegne v eno vodovodno omrežje, ki naj bi s sistematično uredbo omogočila oskrbovanje konsumentov z vodo.

Prehajajoča na vprašanje, če bi za izvedbo tega načrta bilo primerno privatno ali zasebno podjetje, pravi profesor Hrasky, da je vlada že iz ozirov na vitalne interese države dolžna posvečati vso pažnjo temu vprašanju. Stavljajoč vprašanje, če bi bilo za to primernejše državno ali zasebno podjetje; odgovarja profesor Hrasky, da bi bilo za to primernejše zasebno podjetje, ki bi šlo na delo z večjo podjetnostjo duha, nego od države odvisno podjetje. V državnem interesu je edino-le, da subvencionira taka privatna podjetja, ker bi državna podjetja bila preveč komplicirana. Govorec o tehnični strani načrtov, dokazuje, da bi načrt za Dolenjovas-Divačo-Bazovico dajal 20.000 hl. vode na dan, kar bi zadoščalo za 20.000 prebivalcev.

V daljno podrobnejše razmotrivanje mnenja profesorja Hraskyga, zadevajočega vido-technične strani vsega vprašanja, se seveda ne moremo spuščati, ker nam ne dopuščajo prostor tega lista, a bi tudi ne imelo interesa za širšo javnost, ker gre tu za vprašanje, ki zanima pred vsem le ožji krog strokovnjakov.

Ravnotako se tudi ne moremo spuščati v razmotrivanje vprašanja, če je za izvedbo ideje primernejše privatno ali državno oziroma deželno ali zasebno podjetje. Je pač to vprašanje, ki naj je rešijo prizadeti faktorji: država, dežela, občine in zasebniki. Glavno bi pač bilo, da se že enkrat reši toli pereče vprašanje oskrbovanja našega Krasa z vodo, pa naj že ko to potem javno ali zasebno podjetje.

Mi od svoje strani pa smo smatrali za svojo dolžnost, da opozorimo na to vprašanje prizadete kroge na Krasu. Vendar si o tej priliki ne moremo kaj, da ne bi omenili, da se je tozadevni konsorcij dosedaj premalo brigal, da bi zainteresiral javno mnenje za to vprašanje, toli važno v gospodarskem in zdravstvenem pogledu. Ne smemo namreč pozabiti, da bi tudi časopisje utegnili pospešiti ugodno rešitev tega vprašanja.

Domače vesti.

Prokacija. Naš tržaški rojak in starejšina akadem. društva „Ilirija“, g. Tone Delak, je bil včeraj na češki univerzi v Pragi promoviran za doktorja prava. Čestitamo najiskrenejše.

L' industria del martirio politico. Pod tem naslovom smo prejeli iz krogov italijanskega meščanstva daljši dopis, ki se glasi:

Obrt s političnim mučeništvom je zahtevala pred 25 leti v Italiji toliko žrtev, ali to ni izpametovalo še v Trstu niti onih, ki bi jim že skušnija in stopinja njihove kulture nalagala dolžnost k previdnosti, da bi se ne puščali varati od vsakogar, ki je prišel od te strani meje v Italijo. Tedaj je bilo — recimo tako — v navadi, da so subjekti, ki so prišli radi navadnih zločinov v navskrižje z našo kazensko justico, ponosno odhajali v Videm, Milan, Bolonjo itd. kakor politične žrtve preganjanj od strani avstrijske policije, izrabljajoč tako dobrodušnost gotovih irendičnih krogov, ki si v svoji ignoranci glede naših razmer domišljajo, da sta mesti Trst in Trident zvezani po kakem mostu, ki vidijo v Trstu glavno mesto Dalmacije, v katerem so prebivalci izključno italijanske narodnosti, ki pa so vsi v političnih ječah, mučeni dan na dan od krvi od . . . donskih kozakov . . . !

In sedaj se zdi, da hoče ta industrija zopet vzcveteti. Po listih Benečije — ne izvemši nekega resnega lista, kroži vest, da je dne 8. t. m. neki Mario Valle iz Trsta, star 19 let, dijak II. razreda liceja, potoval preko Rovigo v Costanzaro, kjer ima nekega strica. Ta Valle da je bil v juniju 1911 s 50 tovariši v Trstu aretirani radi . . . demonstracij za italijansko vseučilišče, potem da je bil konec januarja 1912 obsojen na 3 leta ječe, a je ubežal orožnikom ter iskal zavetišča v Italiji, iz Trevisa da je, poln lakote in mraza, ter brez vseh sredstev prišel v Rovigo, kjer so ga župan odvetnik Degan, prof. Viola in gojenci tehničnega zavoda preskrbeli z denarjem.

Evo vam zgodbo, na katero — izvemši morda dobro srce omenjenega advokata, profesorja in gojencev — ni niti ene besede resnične !

Ne v juniju minolega leta ne v januarju 1912 ni bilo v Trstu nikakih demonstracij za italijansko univerzo in za to tudi ni moglo biti nikakih aretacij in še manje obsodeb v ječo radi tacih demonstracij! Absolutno izključeno je torej, da bi kak Mario Valle ubežal orožnikom, ali vsaj avstrijskim.

Možno pa je, da je kdo, ki se je v Trevisu in Rovigo predstavljal za Mario Valle, hotel aludirati na tistega Mario Valle, ki je bil dne 5. septembra 1910 s 15 drugimi tovariši aretirani radi vandaličnih činov v kavarni Minerva in proti slovenskim bankam, in ki je bil — kakor so javili lokalni listi — dne 31. decembra 1910 — rešen vsake obtožbe in takoj izpuščen na svobodo. Ali tudi ta Mario Valle ni študent, a še manj je mogel biti to v kakem tržaškem liceju, ki — ne ekzistira.

Tako je možno še danes dvigati se pred javnim mnenjem v Italiji z — izmišljanjem dejstev, ki vzbujajo občudovanje pri nevednih in premalo previdnih ljudeh . . . To je — industrija političnega mučeništv!

Dostavek uredništva. Od druge strani došle nam informacije trde z absolutno gotovostjo, da sta ta Valle, ki se je pojavil sedaj v Italiji kakor — političen mučenik, in pa tisti znani razgrajac Valle in junak iz kavarne Minerva, — ena in ista oseba ! Genij italijanskega naroda, le zakrij si svoj obraz pred takimi — narodnimi mučeniki !

Par besed o slovenskih napisih. Pišejo nam:

Zadnja dva članka, objavljena v „Edinosti“ v stvari slovenskih napisov v Trstu, sta bila sprejeta na sploh odobravanjem, ne pa od trgovcev in onih, ki poznajo to kočljivo stvar gotovo bolje, nego pisec člankov, ki mora biti, po našem mnenju, še precej mlaj in malo poučen o naših tržaških razmerah.

Radi priznavamo idealno navdušenje citateljstva za nasvete, stavljeni in priporočane. Namen je plemenit in vreden splošnega odobravanja. Povedati pa moramo, da se vprašanje slovenskih napisov v Trstu obdeluje že celih 25 let in to ne malokrat tudi v „Edinosti“ in — za kulisami. Pisec teh vrstic je že imel prilike (in to večkrat) baviti se vprašanjem slov. napisov. Kakor navdušen za napredek na narodnem polju, bi rad odobral vse nasvete članekarje, a kakor izurjen v praktičnem življenju, moram (da-si ne rad) prigovarjati.

Glede slovenskih napisov v Trstu imajo prvo besedo lastniki hiš, ki so, žal, po ogromni večini smrtni sovražniki vsega, kar diši po slovenskem.

Lahto trdim, da večina naših trgovcev ne dobiva dovoljenja za razobešanje slovenskih napisov. Ako pa ima trgovec primeren prostor, v katerem vspeva in si pomnožuje svoje imetje, gotovo na bo le radi napisov iskal novih prostorov, v katerih bi moral eventualno žrtvovati vse svoje in na zadnje tudi — slovenski napis !

Naši trgovci ne delajo samo se Slovenje. Večina ima lepo število slovenskih odjemalcev, a ne bi izhajali, ako bi si drugorodne odjemalce odvrnili od sebe kar bi se pod pritiskom laškega novinstva gotovo dogodilo, ko bi razobešili slovenske napise, Mnenje, da bi Slovenci hoteli podpirati le trgovce se slovenskimi napisi, je sicer lepo, a preveč idealno tudi za slučaje, da bi imeli ti najboljše blago in konkurenčne cene. Ne, tudi drugorodci se ne drže strogo gesla „svojki k svojim“, osobito pa je nemogoče, da bi mase mogli dovesti do tako ostrega umevanja te narodne dolžnosti.

Mi potrebujemo mnogo in solidnih trgovcev.

Mi potrebujemo, da ti trgovci podpirajo narodna podjetja, da goje v srcih in družinah ljubezen do naroda. Mi moramo delati na to, da se naše trgovstvo in obrtništvo krepi in množi in ko bo to trgovstvo dovolj močno, gmotno in številno, potem bo — o tem sem uverjen — tudi na svojih trgovinah tudi na zunaj kazalo svojo narodnost. Tu pa ne kaže forsirati in moramo že — če tudi je grenko — prepustiti tudi to vprašanje naravnemu procesu. Ali da se umejemo: tudi ta proces uveljavljanja slovenskega elementa v Trstu na polju trgovine moramo povspeševati kolikor le možno, toda, kakor vsaka stvar, se mora tudi ta vršiti logično, po redu, kakor ga predpisuje narava. Nam se zdi veliko važnejše, da pride naš jezik do veljave v notranjem poslovanju — med seboj in z drugorodci —, ker potem pridejo tudi slovenski napisi tako rekoč sami po sebi. Čim bolj bo prihajal naš jezik do veljave v poslovanju — posebno v korespondenci — tem manjši bo postajal tudi odpor drugorodcev proti vnanjim znakom trgovin.

Poznal sem lepo število laških zagriženecv, ki so imeli cvetoče trgovine. Nastopali so povsod proti Slovincem. Bili so vedno v prvih vrstah, ko se je sramotilo in napadalo Slovence, a veste kaj so dosegli? Propadli so popolnoma ! Mi imamo tu še mnogo najnejših poslov, nego je izsiljevanje slovenskih napisov, dasi bi radi videli tudi te na zidovih tržaških ulic in to v čim večem številu.

Našim trgovcem pa ne smemo nastavljati noža vrat, ker vemo, da bodo v tisti meri, kakor bo rastle naša splošna veljava, že sami občutili tudi potrebo slovenskih napisov in jih bodo tudi radi razobešali, ko nastopi gotovost, da jim to ne bo v pogubo. Tudi glede trgovske mladine ne smemo biti preveč črnogledi. Morda je res premalo narodnega ponosa med njo, a da bi se stavilo vse pod en koš — ne gre. Naš trgovski stan se množi od dne do dne. Vsi naši trgovci niso enako navdušeni za

narodno stvar, ali je med njimi biserjev, ki delajo vso čast naši narodnosti in ki jim lahko zaupamo, da poskušajo vse možno v probujo bolj zaspanih. Pa naj so tudi še precej daleč od cilja, je gotovo: stvar se boljša polagoma in dosledno.

Ob zaključku naj omenim še, da je v Trstu stotine laških trgovcev in obrtnikov, ki nimajo nikakega napisa na svojih prostorih. Zakaj jih nimajo? Nimajo jih, ker jim je ležeče na tem, da ne kažejo svoje narodnosti in da brez napisa lahko igrajo vlogo mednarodnjakov. Ko bi ti ljudje bili gotovi, da morejo izhajati izključno z laškimi odjemalci, bi gotovo razobešili laške napise in bi se tudi bahali s svojo narodnostjo. Ker pa je v Trstu vsako tako nastopanje nevarno, vidimo, kakor rečeno, polno trgovin in delavnice — brez vsakega napisa.

Vtrajamo se gmotno skrbimo za mladeniški naraščaj, probujamo zaspane in ko bo jabolko zrelo, — pade gotovo z dreva. Ne otresajmo pa na pol dozorelega, ker bi nam moglo škoditi !

„Puro sangue“ N. M. . . . vič (h), trgovec z manufakturnim blagom v Zadru, je pisal pred par dnevi nekemu tukajšnjemu zastopniku v visoki (!) italijanščini med drugim:

„Ora devo farvi un' altra osservazione che la merce ordinata per la casa B. . . . Frankstadt io non Vi diedi ordine di farla spedire a 1/2 il Balkan e che mi stupisce molto la poca delicatezza di che ti interessate tale ditta di farmi la spedizione a suo mezo giache' sia detto 'una volta tanto io non ritirero mai più la merce a suo mezo fosse inviata perche sono porci di sciaivi con ciò La salute distintamente. N. M.“

Toliko slovenskim trgovcem v izgled za italijansko korespondenco ! Kdor se hoče kazati v grdi luči, naj le tako piše kakor ta-le zaderski . . . „vič“ !

Odhodnica kapelniku Teplemu je privabila prednoinčnim v gornje prostore restavracije Balkan lepo število častilcev in prijateljev tega izbornega muzika in iskrenega prijatelja naš Slovencev. — V imenu zbranih gostov je pozdravil g. Teplega predsednik „Slov. čitalnice“, g. dr. Egon Staré; potem pa so govorili: v imenu „Slov. čitalnice“ g. dr. I. M. Čok, v imenu podružnice „Glasbene Matice“ gg. dr. Slavik in Mahkota, v imenu „Dramatičnega društva“ g. Hlača, v imenu gledališnih igralcev g. Dragutinovič.

Vsi govorniki so naglašali velike zasluge gosp. kapelnika Teplega za napredek tržaškega Slovencev na polju glasbene umetnosti. Vsi so mu pokladali tribut dolžne hvaležnosti, označujoč izgubo, ki nas zadevuje z odtodom tega odličnega glasbenega umetnika in zavednega Slovana, a čestitajoč ljubljani na tej odlični pridobitvi. G. kapelnik Teple se je zahvaljeval govornikom s toploto, ki je ovajala, da prihaja beseda iz srca, a ta beseda je ovajala, kako težka mu je ločitev od tržaških Slovencev, s katerimi so ga bolj in bolj spajale vezi skupnega stremjenja k lepemu, vzvišenemu.

G. Teplemu še enkrat na tem mestu: obilo sreče in obilo uspehov v prestolnici Slovenije !

Gradnja novega šolskega poslopja na Opčinah. — Včeraj popoldne je potekel rok za uložitev stavbenih ponudb za novo ljudskošolsko poslopje na Opčinah na zemljišču tav. št. 2449. Došle so ponudbe sledečih vrtdk: Ivan Martelanc & Comp za K 129.845.54, Forti & Goebel za K 138.594.16 eventualno s popustom 2%, za K 135.822.28, stavbena družba „Union“ za K 145.545.71 in stavbeno podjetje Bertelich & Armellini za K 148.635.06.

Tržaški mestni svet. V četrtek dne 22. t. m. ob 7. uri zvečer se bo vršila IV. javna seja tržaškega mestnega sveta z dnevnim redom: Čitanje zapisnika III. javne seje; predlog tramvajskega odseka, da se sklene pogodbo s tržaško tramvajsko družbo o električnem obratu občinskih tramvajskih prog.

Ples sv. Jakobške mladine je vspel najslajneje in je nadkrillil svojega prednika toliko glede udeležbe, kolikor glede vnanjega sijaja. V resnici smo s ponosom zrlj z galerije dolj na to množico iz naših delavskih slojev. Vsa slika nam je pričala o naravnosti fenomenalnem socialnem napredku v širokih slojih tržaškega slovencev. Kdor ne bi vedel, kdo so prireditelji tega plesa, meniti bi moral, da ima pred seboj družbo tako imenovane buržuazije: tako dostojanstveno, tako uglajeno so se vedli ti ljudje. Najlepša točka prireditve je bil balet otrok o 9-30 zvečer. Balet v cvetju — v narodnih barvah — izvajan od cvetočih ličic, osmero deklic, je nudil naravnost fascinujoč pogled, tako, da je bilo občinstvo vzhličeno in je po baletu gromel aplavz po dvorani. Vsa čast g. plesovodji Bizjaku na doseženem vspehu ! V množici je vrvelo mnogo mask, vseskozi dostojnih in nekaj prav elegantnih. O polnoči se je vršilo razdeljevanje nagrad, ki so jih prejele nastopne maske: Linda Svačelj (umetnost), Fany Lumberjeva (Japonka), Andrej Brown (Indijanec) in Pavel Česnik (farmer). Sploh je bilo med maskami razmerno največ ameriških tipov. Ko pišemo te vrstice — ob 2. uri po polnoči — traja ples dalje s prvotno animiranostjo in ob najvzornejšem redu. Čestitamo sv. Jakobški mladini na tem lepem vspehu, ki nam priča, da se ta mladina zaveda

svole naloge bodočih boriteljev za veljavo in ugled tržaškega Slovencev.

Izlet v Istro. K včerajšnji notici dodajemo, da je odhod določen z vlakom državne železnice sv. Andrej ob 9. uri jutraj do postaje „Zazid“; nadaljna pešpot po naznanjenem vspredu.

Danes popoldne v Barkovlje ! Kaj hočeš lepšega v nedeljo popoldne, kakor da poletiš iz zaduhlih mestnih sten vun v prosto naravo, ki sedaj že počasi vstaja iz zimskega sna v novo pomladansko življenje ! In kje najdeš v tržaški okolici lepši kraj, kakor so naše narodnozavedne Barkovlje, ki nas vabijo danes po svojem pevskem društvu „Adrija“, da v njenem okrilju živimo par veselih uric !

Pevsko društvo „Adrija“ nastopi takrat zopet s celo vrsto izbranih zborov, a da ne zmanjka zabave, uprizori tudi vezeljavno enodejanko. Po končanem sporedu se bo vršil ples, ki je prav v Barkovljah znan po svoji animiranosti. Začetek veselice je ob 5. uri popoldne. Vstopnina k veselici 50 stot. za osebo.

Pustna nedelja je danes. Svoj čas je bil ta dan za Trst res dan najrazposajenejšega veselja, v onih časih, ki je bil še svetovno-znan tržaški pustni „corso“, a danes, ko je od onega sijaja ostala le še sama staromestna gnilad, si tržaški Slovenec ne išče zabave na „corso“, temveč v pošteni in veseli družbi svojih rojakov. Zato pa danes popoldne le v Barkovlje, na pustno veselico „Adrije“ v barkovljanskem „Narodnem domu“ !

48. glavna skupščina „Matice Slovenske“ se bo vršila 17. marca 1912.

Razstavljena slika. — V izložbenem oknu tvrde J. Gorenjec, ul. Caserma, je izložen mojstersko izdelan originalen lesorez „Zimski dan“, delo umetn. slikarja Šaše Santela, profesorja v Pazinu.

Opozarjamo vse one, ki se zanimajo za slikarsko umetnost, na ta umotvor. Omenjena tvrdka ima tudi nekoliko takih odtisov na prodaj.

Ples otrok se torej vrši danes ob 3. uri popoldne v gledališki dvorani „Narodnoma“. K tej lepi zabavi vabimo najljudnejše mlade in stare. Vstopnina je izredno nizka: 40 stotink za otroke in 1 krono za odrasle. Najlepše kostimirane deklice in dečki dobe krasne nagrade. Poleg tega pa dobi vsak otrok en dar. Svira orkester c. in kr. pešpolka 97. Danes ob 3. uri pop. toraj vsi v „Narodni dom“.

Ples otrok. V pojasnilo ! P. n. stariše, ki se nameravajo vdeležiti današnje zabave otrok opozarjamo na sledeče:

1. Kostumirani otroci, ki reflektirajo na darila, naj se zglase pri vходу društvenemu predsedniku.

2. Ker je zadostno preskrbljeno za nadziranje otrok in reda v dvorani, prosimo, naj odrasli med proizvajanjem točk ne stojte na plesišču.

3. Sedeži pod galerijo v dvorani so vsakemu na razpolago, v prodaji so le oni okrog plesišča.

4. Sladčice in brezalkoholne pijače za otroke se prodajajo pod galerijo na desno in levo. Bufet za odrasle je priredil g. Bleba na desni galeriji.

Začetek je točno ob 3. uri pop.

„Zveza jugoslovan. železnčarjev“ vabi na plesni venček, ki ga priredi danes na pustno nedeljo v dvorani „Konsumn. društva“ v Rojanu“. Pri plesu svira „šramel-otket ZJŽ. Začetek ob 6. zvečer in ne ob 8. uri kakor je pomotoma na vabilih tiskano. Konec ob 2. popolnoči. Vstopnina: gospodje 1 K, dame 60 st.

Na obilno udeležbo vabi Odbor ZJŽ.

„Plesni venček“. Jutri v ponedeljek dne 19. t. m. se bo vršil v prostorih „Gospodarskega društva“ na Vrdelci plesni v e n č e k v korist tamošnje Ciril-Methodove podružnice. K plesu svira svetoivanski orkester. Začetek ob 9. uri zvečer. Med presledki bo delovalo „kolo sreče“. Ples bo trajal do 2. ure popolnoči. Vstopnina: moški 80 stot., ženske 40 stotink.

Na pustni terek se bo, kakor običajno vršil, v veliki dvorani „Narodnega doma“ ples našega delavstva. Reklamo delati za prireditve, katere čisti dobicek je namenjen prepotrebnemu podpornemu zakladu NDO, bi bilo odveč. Vsako leto na zadnji dan pusta se zbero na tej plesni veselici člani in prijatelji strokovne organizacije slovenskih delavcev, da združijo zabavno s koristnim delom. Tudi letična pustna veselica NDO, upamo, da vspe popolnoma, ker vlada že sedaj za isto veliko zanimanje

SUKNA in modno blago za gospode in gospe priporočila izvozna hiša Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu, Češka. Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerno opla. Na željo dajam tukaj izgotovljati gosposke obleke.

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN PODRUŽNICA v TRSTU PIAZZA DEL PORTOBISSO 3 Vloge na knjižice 4 1/4 % P. mijave vloge 4 5/8 % Fiksne vloge pod najugodnejšimi pogoji. VADILJE in KAVCIJE . . . MENJALNICA. Uradne ure od 9. - 12. dopol in 2. 5 pop.

med delavstvom. Nekaj skupin mask je že prijavilo svoj prihod. Delavci in prijatelji delavstva, ne zabite torej, da se v torek zvečer vrši ples NDO.

Telov. društvo „Sokol“ v Šklednju priredi danes dne 18. t. m. veliko maskarado v dvoranl gospe Marije Sancin (p. d. Čemot). Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina 1 K za osebo. Nedostojnim maskam ni dovoljen vstop. — Čisti dobiček te prireditve je namenjen za nabavo telovadnega orodja. Pričakuje se obilne udeležbe od strani naše mladine in bratov Sokolov.

J. Štoke „Anarhist“ na Vrdeli. Iz Vrdele nam pišejo: Pustni koncertni večer „Vrdeljskega Sokola“, ki se je vršil minule nedelje, ni bil zanimiv le po glasbenih točkah, ki jih je izvajal salonski orkester Sokola pod vodstvom g. Adamiča, po lepih solospievih priljubljene g. ce Subanove, po zabavnih kupletih mojstra Hempelja in po originalnem daru, poklonjenem g. kapelniku, bil je osobito zanimiv tudi vsled novitete g. J. Štoke „Anarhist“, ki so jo tega večera v prvi uprizorili pred javnostjo. Kakor vsa dela našega rojaka, je tudi „Anarhist“ zelo zanimiv in kakor nalašč za naše ljudstvo, ki se je o priliki premijere na Vrdeli zelo zabavalo — znak, da mu je bila po volji — toraj laskavo priznanje. To novo delo našega J. Štoke bo dobro došlo osobito odrcm na deželi. Tu pa tam je potreba kak popravek — posebno v I. dejanju — kar bo gotovo upošteval g. pisatelj.

Slovenski delavci! Na pustni torek zvečer bo v veliki dvorani „Nar. doma“ običajni ples v korist podpornega zaklada NDO. Mnogo lepih mask se je že prijavilo in sodeč po predpripravih med delavsko mladino obeta postati ta prireditve ena najlepših in zabavnih veselic v tem pustnem času.

Naše gledališče.

Danes popoldne ni predstave. Zvečer ob 8. uri bo repriza izvirne slovenske Parmove operete

„CARIČINE AMAZONKE“.

V glavni ulogi Helene gostuje gospica Rezika Thalerjeva, ljubka subreta ljubljanskega deželnega gledališča, v glavni vlogi (Helena). Nastop talentirane pevke in igralkice, glavne opore ljubljanske operete, vzbuja v najširših krogih našega gledališkega občinstva veliko zanimanje.

Predstava, ki prične točno ob 8. uri zvečer, bo v abonementu.

Vstopnice pri vratarici „Nar. doma“.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. — Danes zvečer „Mefistofele“. Jutri premijera dveh kratkih oper „Il filtro“ in „Suzanina tajnost“ od Wolf-Ferrarija.

EDEN. Danes dve varietetni predstavi.

Tržaška mala kronika.

Ponarejevalci cekinov. Včeraj smo na kratko poročali, da je tukajšnja policija aretirala več ponarejevalcev cekinov in frankov. Danes podamo o tem sledeče natančne podatke: Ze pred več časom je tukajšnja policijska oblast zvedela, da se v našem mestu nahajajo ponarejevalci oziroma razpečevalci ponarejenega denarja in pred vsem je letel sum na dva stara znanca zaporov kaznilnic. Toda policijska oblastnja se ni hotela polastiti le njih oseb, ampak hotela je dobiti v roke tudi kak corpus delicti, kar se jej je konečno popolnoma ponesečilo. V četrtek ob 10. uri dopoldne sta bila na trgu Goldoni aretirana dva nevarna človeka. Eden je rodom Francoz in drugi seveda — regnikol. Prvemu je ime Josip Basso, star je 38 let, doma iz Lapenna (D'Ambague Francoska), nastanjen v Marsiliji brez poklica. Ta je prebil skoraj dve tretjini svojega življenja v francoskih, in italijanskih ječah.

V zadnjem času je bil Basso obsojen v Italiji na 3 leta ječe radi ponarejenja denarja in leta 1906 pred tržaškimi porotniki na pet let ječe radi istega zločina. (Zasačili so ga namreč, ko je koval avstrijski in italijanski denar.)

Drugi aretiranec se imenuje Josip Rattini, star 32 let, doma iz Monte Grimana v Italiji, nastanjen v Piano di Castello (pokrajina Pesaro). Tudi ta je brez poklica in star znanec avstrijske policije. Leta 1906 je bil ta regnikol stal pred tukajšnjim porotnim sodiščem obdolžen umora, a porotniki so potrdili vprašanje o ubojstvu in Rattini je bil obsojen na 4-letno ječo.

Omenjena aretiranca sta se spoznala v gradiščanski kaznilnici in če prav sta bila izgnana iz Avstrije, sta se vzlic temu vrnila da izvršita nove zločine. Oba sta bivala tukaj pod krivim imenom.

Zdi se, da sta vedela, da ju zasledujejo policijski agenti, kajti Basso si je kupil železniški vozni red, ki ga je proučeval. Toliko on kolikor tudi Rattini sta večkrat šla v Italijo. Rattini je po dnevu delal kakor težak v neki tovarni umetnega kamenja.

Ko so ga aretirali, je Basso vrgel proč omot, ki ga je imel pri sebi, a eden agentov je to zapazil in je pobral omot. V istem je bilo 150 komadov ponarejenega denarja in sicer več del avstrijski cekini, potem švedske lire, komadi po 2 švicarska franka in komadi po 1 francoski frank. Ves ta

denar je izvrstno ponarejen, izlasti cekini, ker je naravnost vzgleden, samo da je malo lažji nego pristni cekini.

Omenjeni denar je policijska oblast pokazala raznim tukajšnjim bančnim zavodom in tudi c. kr. meroizkusnemu uradu in vsi so potrdili, da je denar tako dobro ponarejen, da ga ni možno razločiti od pristnega. Ta ponarejeni denar pa niso razpečavali v našem mestu (izvzemši anagl. šierl. lir), marveč v Orijetu, kjer so v veljavi naši cekini in tolarji Marije Terezije in v mnogih krajih nočejo sprejemati drugega denarja. Basso se razun tega dobro razume tudi na vrtenje železnih blagajn in pri njem so našli tudi načrt za nove svedraste škarje najnovejšega zistema in precejšnjo svoto francoskih bankovcev. Oba aret. je zasljal vodja II. oddelka, viši svetnik Contin. Rattini je odločno tajil vse, dočim je Basso molčal. Oba tička so izročili deželnemu sodišču.

Roparski napad. Uršula Pisak, stara 86 let, stanujoča v ul. Punta Forni št. 2 daja v najem postelje. Nedavno je prišel stanovat k njej neki Josip Franceschin. Ko je bila sinoči ob 7. uri starka sama doma, jo je Franceschin vrgel na tla, jej pokleknil na prsi in jo zgrabil za vrat z besedami: Daj mi takoj 100 K ali te ubijem! Starka je pričela kričati na pomoč, vsled česar se je Franceschin prestrašil in zbežal. Ko so prihiteli sosede, so našli starko od strahu bolj mrtvo nego živo; poklicani zdravnik z rešilne postaje je tudi konstatiral, da je imela zlomljeno eno rebro. Spravili so jo v bolnišnico. Franceschina pa išče policija.

Nevaren hudodelec aretiran. Avgust Malombra, star 55 let, iz Trsta, stanujoč v zagati della Corte št. 1 je nevaren, predrzen in zvit človek. Bil je že večkrat aretiran, ker osumljen, da je navrtal železne blagajne, ali vsakikrat se je znal previdno izmuzniti iz rok pravice. Malombra je tudi načelnik in vodja skrivnostne tatinske čete. Bil je že večkrat kaznovan in je presedel več let v ječi. Sedaj so ga aretirali ker je v neki tukajšnji tolerančni hiši vkradel 400 K. Malombra je sicer tajil, a vse mu ni nič pomagalo, spravili so ga pod ključ.

Mesto plačila — smrt! V gostilni „Alle due colonne“ na trgu Goldoni je bila pedsinočnjim po 11. uri družba ljudi, ki so zapili za K 852. Ko je prišla ura plačila, jo je eden za drugim odkuril. Natakaj je ustavil poslednja dva, in ta sta v sveti jezi zagrozila natakarju, da ga kratko malo ubijeta. Trije poštenjakoviči so bili aretirani: 28-letni dninar Josip Antonac iz Ajdovščine, Angel Sihert, star 26 let, iz Korčule in Josip Rončelj, star 50 let, iz Trsta.

Že osma blagajna ulomljena v letu 1912. Tvrčka L. Smolars ima, kakor znano, svojo glavno trgovino v ul. Poste št. 8. V notranjosti se nahajajo velika skladišča, h katerim je pristopa toliko iz prodajalnice, kolikor iz veže hiše št. 11 v ulici Valdirivo in tudi iz ulice Torre bianca. Pedsinočnjim je bila tvrčka L. Smolars počaščena z obiskom drznih svedrovcev. Kako so svedrovci zlezli v skladišča, je še neznano, bržkone iz enega stranskih vhodov; morda so se tudi dali zapreti v prodajalnico. Dejstvo je, da, ko sta lastnik in ravnatelj včeraj zjutraj odprla prodajalnico in stopila v kontoar, sta zagledala, da je bila blagajna razparana in sicer po najmoderneji metodi, ki je sedaj v rabi pri p. t. svedrovcih. Vporabljajo namreč neke angleške škarje, ki režejo železo kakor da bi bil papir. Luknja je bila napravljena na višini trezorja. Tako so tatovi vkradli nemalo svoto K 4500. Svote K 2000, ki se je nahajala tudi v blagajni, niso mogli tatovi vzeti. Na tleh je bilo nekoliko orodja, tudi ključ vrat na ul. Torre bianca, ki ga je vratarica zgubila pred nekaj dnevi in ki je bil bržkone ukraden. Tvrčka je zavarovana proti ulomu.

Maščevanje odklonjenega zaljubljenca. Roman Lonzar, star 25 let, iz Trsta, je imel ljubimsko razmerje s Pavlo Uršič, staro 16 let in pol. Ker ni hotela več vedeti o njem, je oni podal proti njej ovadbo, da mu je vkradla dva zlata prstana. Deklica pa je izjavila policijskemu uradniku, da jej je on daroval ona prstana in da jej je večkrat zapretl s smrtjo, ako ga zapusti. Tako je končalo, da se je ovaditelj preselil v luknjo, dočim je bila ovajenka izpuščena na svobodo.

Loterijske številke, izžrebane dne 17. februarja:

Dunaj 34 29 60 48 25
Gradec 15 71 60 11 69

Koledar in vreme. — Danes: III. predpustna nedelja. — Jutri: Konrad sp.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 13° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Temperatura malo spremenjena. Zmerni severovtočni vetrovi.

Nar. del. organizacija.

Obe plesni prireditvi NDO na pustni torek v „Nar. domu“ in tudi v dvorani NDO. bo vodil g. Fran Bonano.

Sukna, za gospode in dame, lodno in modno blago KAREL KOGIAN, tovarna sukna v Humpolcu (Češko). Uzorci franco.

Kava je škodljiva.
V sebi ima strup „kafain“, njeno zauživanje se zdravniško mnogim prepoveduje.
Kathreinovejva Kneippova
sladna kava
je najzdravnejši nadomestek, nihče je ne opusti po kratki privadi.
Kathreinovejva
pinna creta v hitcu.

Fratelli Rauber
Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)
Zaloga ustrojenih kož.
Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijalitet potrebščin za sedlarje.

ARTURO MODRICKY
Prodajalnica manuf. blaga in drobnih predmetov
Trst, ul. Belvedere 32.
Zaloga odej, prešitih od K 6-40 dalje, flanelaste od K 2-40 dalje, volnene od K 3- dalje. Bel fuštanj, piquet barvan, zavese, preproge, trliž in volna za zmetnice, malije vseh vrst bombažate in volnene za mornarje, čepice, dežniki, moderci, ovrtniki, manšete iz platna in gumija, ovrtnice, perilo na meter in izgotovljeno ter drobnarije po cenah, da se ni batti konkurencee.

Volneno
blago za ženske in sukno za moške obleke, zadnje mode razpošilja najceneje Jugoslova nska razpošiljalna R. Stermecki v Celju št. 362
Vzroci na zahtavo poštnine prosto.

Dr. Al. Martinelli
Cesare Coscancich
koncesijonirani zobo-tehnik 15
ordlntra od 9.—1. In od 3.—6.
Trst, Barriera vecchia 33
II. nad. Telefon 1708.

Velika zaloga in tovarna pohištva
ANDREJ JUG - TRST
Via S. Lucia 5-18 Via S. Lucia 5-18
BOGATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ DELO SOLIDNO in vsakovrstnih stolle. CENE ZMERNE.

Pomladanske novosti
za ženske in moške obleke
prihajajo v ogromni množini
edini slovenski trgovini
Križmančič & Breščak
Trst, ulica Nuova št. 37.
Poštena postrežba. — Nizke cene. — Sveže blago.
Uzorci se pošiljajo na zahtevo franco.

Nova prodajalna zlatarja-urarja
Alessandro Zamaro, Trst
CORSO št. 23
Podružnica: ulica Barriera vecchia 20.
BOGATA IZBERA prstanov, uhanov z demanti ali brilanti in brez istih. Verižice, priveski, zapestnice, zlato in srebrne ure, stenske ure itd. itd.
Popravlja, vkupuje in zamenjuje. Izvršuje tudi vsakovrstne rezbarije. Cene zmerne.

Na novo otvorjen!
HOTEL IMPERIAL
REKA.

Pekarna in sladčiča:na
Leopold Milič
Sv. Ivan št. 556 (nasproti Brocheta)
ima trikrat na dan svež kruh. — Sprejema naročila za torte in drugo pecivo. Postrežba na dom. — Cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. Hinko Dolenc
ordinira
ulica S. Lazzaro št. 23.
Sprejema od 9—1, 3—6.

Pekarna, slašičarna
s tovarno biskotov
in zalogo vin v buteljkah. — Skladišče moke iz prvih mlinov.
Prevzemajo se pečenje in naročila za ženitve in krste. — Kruh svež trikrat na dan pri —
FRANCESCO BLAZINA
Trst, via Giulia št.25

STRUCHEL & JERITSCH
manufakturna trgovina
Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina
NOV PRIHOD
fuštanja, baržuna, kožuhovine, malij, rokavice, ženskega in moškega blaga. — Odeje prešite in volnene, svila, modrel, svila, okraski in drobnarije.

Velika zaloga in tovarna pohištva
ANDREJ JUG - TRST
Via S. Lucia 5-18 Via S. Lucia 5-18
BOGATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHIŠTVA TAPETARIJ DELO SOLIDNO in vsakovrstnih stolle. CENE ZMERNE.

Sprehod po tripolitanski puščavi.

Jahal sem vse popoldne po puščavi; lep nenavaden sprehod. Kakor se polagoma oddaljuješ od zelene, s palmami pa indijskimi smokvami obraščene oaze, vidiš okolo sebe preobširno valovito puščavo. Rumenkast, ko moka droben je ta pesek v puščavi; človeku se zdi, da ne hodi več po zemlji. Oaza je zginila, ni več zelene trave, ne zelišča: nič živega, vse mrtvo kakor v brezvodni luni. — Tam daleč za menoj sem še srečaval kako rastlinico, kak grmiček ob slemenu, ali v dolu nasipa, ali dune. Videl sem znake smrtne kose in prišel do zavesti, da je tukaj vihrala bitka. Opazoval sem voljake, ki so zabivali kole v pesek, drugi so pritrjevali bodeče žice; zopet tam v senci je sedel vojak na straži. Kar je poskočil konj v vis in iz peska so štrleli koščeni ostanki ubitega Arabca še zavitega v razdrapan barakan, ali belo volneno haljo.

Zopet tam drug črni beduinec, mumificiran; zraven kratak nož in kupček izstreljenih kartoš. To so mrtvi junaci iz dne 26. vinotoka. Za tem ni opaziti ničesar, razven tega velikega rumenkastega morja z mirnimi valovi in jasnim nebom: nekajen mir — čut neskončnosti.

Prešla je komaj ura, kar sem zapustil mesto in bujno oazo: vse je zginilo, kakor bi bile sanje.

Pustoba, po katerej jezdim, je veličastna: tu se čutim malega, revnega, zgubljenega. Tu je bilo svoj čas morda globoko morje.

Ta samota nas vzdržuje in dviguje v zračne višine — res nerazumljiv občutek. Spominjam se še nedavnih dnij, ko smo opazovali obzorje izpred naših prekopov pa smo videvali, kako so se iz teh golih gričkov prikazovale skupine mož, ki smo jih zamenjavali z rumeno barvo peska; plazile so se vedno bližje a po prvem streli so bežale in skrivajoč se v peščenih zasedah, čakale na mrak in temno noč za nov napad.

Tu pa tam zagledaš sled bosa noge, ki je še ni zakril pesek; ali črno kroglo, napol zarito v pesek; ali veliko luknjo skopano po izstreljeni granati vojnih ladij. Tam zopet svedoči kos zrjavlega jelka, da je bil tukaj sovražnik, kjer so ga naši topovi obstreljevali in preganjali. A zdaj ni več človeške sence, nikogar. Stopajoč po slemenu dune sem zazrl na levi in desni strani zasede prazne, zopet tam peščen nanos prežgan od solca, skoraj bel. Le sledi živega ni najti nikjer.

Tam daleč za temi zasedami se dvigajo dolge dune, morda preži za istimi bistro oko beduina, čakale na plen. Nehoté zgrablja roka samokres. Ogledujem si še enkrat to valovito peščeno morje, tudi konj naperja ušesi: začutil je gibanje in res teče nekaj belega mimo nas: bel pes pušče je, ki se potika tod.

Od zahoda pihlja veter, vzdiguje pesek, da se zakaševa, kakor bi prihajal iz dimnika. Konj udihava zrak puščave, zdirja v galopu čez duno na dune proti vetru, ki se igra z grivo, kopita pa utiskavajo v pesek znake tujega gospodstva.

Opoldne sem se bil napotil v puščavo v družbi konjenice, ki je sledila pot med Ain-Saro (živi studenec) in Bu-Selim. Pustivši jih za malo, sem zdirjal v stran, a ko sem se vrnil ni bilo več jezdecov; zasede dun so jih prikrite. Gledal sem oddaljene eskadrone, ki so na vzhodu jahali čez dune; na sulicah so plapolale modre zastavice — tropa vojnikov pa se je vstavljala, ogledovala in zdirjala dalje s povešenimi sulicami, in tudi ti so izginili za zasede.

Sam sem jahal proti Bu Selimu, uzrl gost stebriček dima in zajahal hitreje. Kdo je tam? So-li naši ali je turčin: življenje mora biti v bližini.

Človek sam v tej samoti, kopajoč se v vročih žarkih pozablja samega sebe — brezmišleno hiti tja vendan, ne meneč se ne za čas, ne za daljavo. — Saj nič ne ve, koliko ur že jezdi! Kdo misli na čas. Edini voditelj je luč; v puščavi se razlikujejo edino svitli dnevi in črne noči: solnce in zvezde. Solnce se je nagnilo k zahodu, dune so zažarele v ognjen plamen. Nisem maral prenočiti v puščavi: dovolj imam spomina na otožnost ene same noči v tej pustini. Kakor je solnčni dan vesel in teji samoti, veličastna in nežno sladka noč v luninem svitu, tako je tužen večerni mrak. Zavil sem na zahodno stran, da dosežem Gargareš še pred nočjo.

— Svobodno po G. Civininu.

1848 na Istrane. Originalno tiskanico poseduje g. Kazimir Jelušič, župan v Kastvu, ki jo je v letu 1869 prejel iz zapuščine pok. duhovnika Andreja Marot-Jurjeniča v Kastvu.

Proglas glasi v slovenskem prevodu: Mili bratje Istrani!

Srca junaška so nam zaigrala od miline, ko smo iz Vaše protestacije od 14. decembra razumeli, kako se vi, mili bratje, z možato odločnostjo otresate tujinstva, kako se kakor zvesti sinovi slovanske majke spominjate milega rodu svojega in junaške zibel svoje.

Zato, mili bratje, Vas pozdravljamo iz te pobratimske dežele, nekdanje in, ako Bog da, tudi prihodnje domovine vaše. Pozdravljamo Vas in od daleč razprostiramo roke, da Vas objamemo kakor istorodne in ljubljene brate svoje, blagoslavljajoč to zemljo, ki Vas je kakor neporušna stena v sredi sinjega morja, poleg toliko zavistnega tujinstva, ohranila tako zdrave na duhu in telesu na diko splošne jugoslovanske domovine vaše.

To protestacijo je društvo že predložilo presvetlemu banu našemu, kakor tudi gospodu ministru našemu, baronu Kulmerju, s prošnjo, da bi ona dva po zaključku članka XI. 6 našega letošnjega sabora podprla Vaše želje pred cesarskim prestolom.

Mili bratje! Tekla bo voda, koder je je nekda tekla! Dobro je znano nam, kako Vi, ljubljeni bratje, kraj sinjega morja, zamenarjeni od vsakogar razun Boga, živite siromašno po mrzlem kamenju; znano nam je predobro, da bi Vaša dežela v bratski zvezi z istoplemenimi brati mogla vzcvetati v blagostanju vsake vrste; da bi se tisti tužni poklic oglarski, ki so ga izumili Vaši siromašni kmečki prebivalci, da prehranjajo golo dušo svojo, mogli premeniti v trgovino in poklice vsake vrste, samo, da bi bil kdo, ki bi Vas ljubil, ki bi kamenite gore Vaše premotril usmiljenim očesom, ako bi imel koga nad seboj, ki bi mu srce ne bilo trše od kamena.

Mili rod! Nadejaj se in pričakuj srečnejših časov poln zaupanja v istokrvne brate svoje; ni več daleč tisti čas, ko se kamenita vrata na krasnem mestu Reka, ki je toliko ljubite, odpro za Vas za vedno, ko bo bogata plovba in Vaše narodne sreče brodititi od enega do drugega mesta primorskega.

Do tega srečnega cilja se nadejamo dospeti skoro, samo ako bo Vaša krepka rodoljubna volja vstrajna, na čemer ne dvomimo.

Proseč Vas, da nam v neprestanem občevanju odkrijete vse velike rane svoje, ki zahtevajo zdravlila, da se svojo močjo duha slovanskega pobrigamo zanje, ostajamo v tej želji, da boste tudi nadalje proroki duha našega, da životvorno besedo naše dobe razširite ob sinjem morju od sela do sela, od kraja do kraja.

Sprejmite še enkrat presrečni pozdrav naš. Iz Zagreba, 22. decembra 1848.

Društvo slovanske Lipe na slovanskem Jugu.

Kako sodi nemški list o gospodarstvem delovanju pruskih Poljakov.

V nekem zelo uglednem nemškem listu, ki mu je svrha, da razvije med Nemci čim večjo voljo za grabljenjem slovanske zemlje, je nedavno izišel članek, v katerem se govori o delovanju Poljakov v Nemčiji. Pisec tega članka je vladni svetnik in nemški učitelj, ki dobro pozna razmere toliko pri Nemcih kolikor pri Poljaki, ker živi v srcu Poljske, ki je pod prusko državo.

V prvi vrsti iztika ta Nemeč, kako so Poljaki minolega leta sklenili na kongresu, da je treba z vsemi silami delati na to, da se v vsakem okraju osnuje poljska banka za nakupovanje in prodajo zemljišča. In v resnici je Poljakom do sedaj uspelo, da so v večini svojih okrajev ustanovili banke, ki se uspešno bavijo s kupovanjem in prodajanjem (parcelacijo) zemljišča in imajo Poljaki že danes takih ustanov. Samo v enem kraju so nakupile te poljske banke devet nemških kmečkih posestev v povšini 1500 oralov, in tudi drugih krajih je padlo Poljakom v roke toliko in še več nemških posestev nekoliko tisoč oralov. Poljaki so pa sklenili, pravi pisec, da ne bodo o svojem delovanju ni javno pisali, ni govorili in tega se tudi drže, zato pa ne morejo Nemci zvedeti za vse vspehe Poljakov in njihovo delovanje, ki, sodeč po vsem, ni majhen in neznamen. Celo poljski časniki ne pišejo nikdar o vseh njih Poljakov in ne oblašajo tega na veliki zvon.

Dalje na VIII. strani.

Proglas na Istrane iz leta 1848.

V svoji velikonočni številki je „Naša Sloga“ priobčila protest kastavskih občinarjev s 682 podpisi v letu 1848 na c. kr. ministerstvo proti uvedanju italijanskega jezika v urade, šole in cerkve v Istri. Slične proteste so v letu 1848 napravile tudi druge naše občine po Istri.

V burnih časih leta 1848 je obstajalo v Zagrebu društvo „Slovanska lipa“, slično onemu v Pragi. Društvu v Zagrebu je bil tajnikom Stanko Vraz. V zvezi z gori omenjenimi protesti je bil gotovo tu doli sledeči zanimivi proglas, ki ga je društvo „Slovanska lipa“ izdalo dne 22. decembra

Papier à Cigarettes

ABADIE

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente

Provyroča volje do jedi, utrjuje želodec in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslovedih zdravnikov v vseh slučajih, kadar se je treba po bolezni ojačiti.

Odljkovano s 23 kolajnami na rasnih razstavah in s nad 6000 zdravniškimi spričevall.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

TOVARNA GLASOVIRJEV

Pečar & Saksida

v Trstu, ulica della Fornace št. 8.

Prodaja, popravlja in menjuje glasovirje, pianine, harmonije, orkestrijone itd. — Uglasavanje izvrstno in točno po nizkih cenah.

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON TRST št. 1085. ul. della Zonta št. 7. I. 1935

Gostilna konsumnega društva

„Jadran“

pri sv. Jakobu, ul. Industria 10. katero vodi Jakob Ivančič

toči izvrstno Kernovo pivo, ipavska, istrijska in dalmatinska vina a prve vrste.

Na razpolago ima gorke in mrzla jedla in krasna kroglišča. — Cene zmerne. Za obilen obisk se priporoča udani

ODBOR.

Odljkovana krojačnica

Av gust Stular

TRST - Via delle Poste šte. 12. i. nad. - TRST

izvršuje civilne obleke in vsakovrstne uniforme.

Cene zmerne. Delo solidno.

Veliko skladišče Klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žepnih robcev, moških nogovic itd. itd.

K. CVENKEL Trst, Corso 32

Cene zmerne. - Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina. 2066 Narodna trgovina.

SLOVANSKA KNJIGARNA IN TRGOVINA PAPIRJA

JOSIP GORENJEČ

Trst, ul. Caserma 16.

Brzojavna adresa: GORENJEČ - TRST

TELEFON 21-15.

Najbogateja zaloga knjig papirja in pisarniških potrebščin.

Velika zaloga muzikalij molitvenikov in časopisov

Vekoslav Švigel - v Trstu, ulica Giulia št. 11

priporoča slavnemu občinstvu: svojo

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.

Ta trgovina - dobro poznana od Slovencev v Trstu, v okolici in in na deželi še pod vodstvom gosp. Jakoba Bambiča - postreže enako dobro sl. občinstvu z blagom prve vrste in po zmernih cenah. — Zaloga otrobov, koruze in moka.

PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.

Priporoča tudi svojo prvo in staro trgovino jestvin v ulici Farneto 10.

GRAMOFONI

ZNAMKE „ANGELJ“ (najbolji na svetu)

Direktna importacija. - Velika izbira najnovjših modelov in plošč. :: ZAHTEVAJTE CENIKE.

Gramofoni drugih vrst od K 25 napr. Slovenske dvostranske plošče po K 180.

NOVA ZALOGA GRAMOFONOV

Giorgio Anzulato, Trst, Corso-Via San Giacomo 7, I.

: Ignazio Potocniq :
 Ulica Riborgo 28, vogal ul. Beccherie.
VELIKA IZBERA
 izgotovljenih moških oblek za odrasle in za dečke; specialiteta: volneni in plateni kostumi, jopice iz alpagesa.
Velika izbira blaga za moške.
 Izdelujejo se obleke po meri. — Cene, da se ni bati konkurence.

Zaloga obuvala in lastna delavnica
KRAINER

Trst, ulica Giovanni Boccaccio 4
Velika zaloga moških, ženskih in otroških čevljev.
 Poprave se izvršujejo točno, solidno in po zmernih cenah

UMETNI ZOBJE
 Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine
Dr. J. Čermák V. Tuscher
 zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST
 ulica della Caserma šte. 13, II. n.

ODLIKOVANA
tržaška prodajaln. obuvalec

ULICA GIOBUÉ CARDUCCI ŠT. 21
 Razn. različnih izberov najfinjših moških in ženskih obuvalec po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:
 Uenje Boxcalf s trakovi . . . . . po K 10.—
 Uenje Boxcalf z elastiko . . . . . po K 10.—
 Uenje Boxcalf oblika Derby . . . . . po K 10.50
 Uenje Boxcalf z zaponami Triumph po K 10.50
 Enaki za dečke 1 K manj. - Vsakov. blago I. vrste.
 Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Hermangild Trecca
Barriera vecchia štov. 8

ima velike zalogo
mrtvaških predmetov
VENCI

od porcelana in biserov vezanih s me-
 dno žico, od umetnih cvetic s trs-
 kovi in napisih.
 Slike na porcelanastih ploščah za spomenske
 Najnižje konkurenčne cene.

Skladišče šivalnih strojev
Luigi Gramaccini

TRST, ulica Barriera vecchia št. 25.
 Cene dogovorne. Plaćilo na obroke.
 Sprejme se popraviljanje šivalnih strojev vsakega sistema. Prodaja igel, olja in aparatov.
 Kupuje in prodaja že rabljene šivalne stroje. 601

Pekarna in slaščičarna
Josipa Zavadlal

Trst, Via S. Marco št. 15.
 Kruh svež trikrat na dan. Vino in likeri v steklenicah. Sprejema se kruh in drugo v pecivo. Postrežba na dom.

Restauracija FINDING
 Trst, Via cologna II

Vsako nedeljo in praznik
PLES
 Vstop 50 stotink, po 8. uri 30 stotink.
 K PLESU SVIRA MESTNA GODBA.

Prva primorska tvornica za lesne izdelke z vodno silo
tvrdke A. KRIZNIČ :: ob kolodvoru Podmelec
SPREJEMA V IZVRŠITEV:
 vse v stavbeno mizarsko stroko spadajoče izdelke za HIŠE, VILE, ŠOLE, BOLNIŠNICE, CERKVE, JAVNA POSLOPJA itd. kakor: OKNA, VRATA, PODOVE, PORTALE; popolne opreme LJUDSKIH ŠOL, ŠOLSKE KLOPI po Rettig-ovem patentu itd.
 Proračuni in načrti brezplačno. — Zahtevajte vzorce in cene.
Parketna tvornica opremljena z najnov. stroji nudi parketne deščice iz hrast. in bukovega lesa. Postrežba takojšnja za vsako množino!
 Stroparski oddelek nudi vse v stroparsko stroko spadajoče izdelke. — JAMSTVO!
 Vsa dela se solidno in strokovnjaško izvedena. — Obisk strokovnjaka interesentom brezplačen. 329

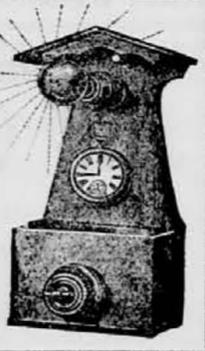
Pokrivanje streh z opekami-strešniki znamka
„ANCORA“
 iz opekarne grofov Thurn v Sorgendorfu-Pliberk na Koroškem.
 Patentovani sistem, najenostavnejši brez vsakih vezi in žebelj, najsolidnejši in najtrpežnejši proti vsem nevihtam, najpripravniji tudi zato ker se jih lahko naravnost postavi na lestve in se prihrani deske in deščice. — Glavni zastopnik:
Salvatore Bonivento,
 TRST, — ulica Chiozza št. 7. — Telefon šte. 842.

FR. ŠEVČIK, puškar. Ljubljana, Židovska ulica šte. 7.
 priporoča svojo svojo veliko zalogo PUŠK in SAMOKRESOV lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških strelskih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke troceve in puške Boak s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. Priporočam tudi veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah. Popravila in narobe se izvršujejo točno in zanesljivo. — Cenovniki na zahtevo zastoj in poštne prosto. Točna in solidna postrežba.

Najnovejši šaljivi, zbadljivi pustni predmeti
 se dobijo samo
v ulici delle Poste 9
 pri RUDOLFU VOJTECH.

Avtorizovana dunajska šola.
 — — — — —
 ustanovljena — — — — —
 rezanja oblek, izdelovanja oblek in perila
ANA NOVAK - TRST
 ulica San Lazzaro 16, III.

Povsod električna luč
 Neobhodno potrebna za spalne in bolniške sobe, klosete, temne hodnike itd. itd. Pri dnevni, več minutni uporabi več mesecev trp žna. — Baterija se lahko menja.
 Cena 12 kron, nadomestna baterija kron 2.50.
LASTNI FABRIKAT!
F. S. Dalsasso - Trst
 ulica Cassa di Risparmio št. 6.
 Pošiljatve proti naprej poslanemu denarju, po povzetju 60 vin. več.

Glad in beda grozi ubogim tkalcem. Da bi jim zagotovil stalnega dela in odvrnil bedo, prodam svojo zalogo pod ceno. Ponujam: **Sešite preproge**
 100/200 cm samo K 5.20, prej 5.80
 85/170 " " " 3.70, " 4.50
Krasno figure kakor: jeleni, srne, papige, fazani itd. vse iz najboljšega, trpežnega in higijskega blaga. Posteljne preproge po K 1.30, 1.70, 2.20, 3.50.
Preproge za sobe in spalnice
 140/200 cm K 6.50, 150/250 K 8.20
 200/300 K 14.—
Krasne garniture za postelje in mize
 po K 9.50, 11.50, 13.50, 15.—
Damski šalj prvi vrste, močni, raznih barv
 od K 5.— do K 12.—
 Po povzetju pošilja:
 krččansko češka tkalnica, FRANT. V. FIEDLER, Hlinsko na Českem.

TRGOVSKO-OBRATNA ZADRUGA
 ul. S. Francesco d'Asisi št. 2 I. nadstr.
 Poštno branilnični račun 74.679 Telefon 16-04
 Podpisana si svoja naznaniti slavnemu občinstvu, da oddaja strankam v brezplačni najem
mule hranilne skrinjice
 Vsaka družina, kakor tudi vsak posameznik lahko dobi take skrinjice, ki so primerne za prihranjevanje malih in večjih svot.
 Skrinjice se doba pri podpisani zadrugi.
 Trgov. obrt. zadruga sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član in jih obstrejuje po
 4 1/2 %
 Rentni davek od hranil. vlog plačuje zadruga sama. Daje posoj. na razne obroke in proti mesečnim odplačilom. Nadaljna pojasnila se dajejo v urada med uradnimi urami ki so: Ob delavnikih od 9 do 12 ure dopoldne in od 3 do 5 ure popoldne.
Trgovsko-obratna zadruga v Trstu.
 ul. S. Francesco šte. 2. I. nadstr.

TRGOVSKO-OBRATNA ZADRUGA (reorganizirana zadruga z neomejenim jamstvom.)
 ul. S. Francesco d'Asisi št. 2 I. nadstr.
 Poštno branilnični račun 74.679 Telefon 16-04
 Podpisana si svoja naznaniti slavnemu občinstvu, da oddaja strankam v brezplačni najem
mule hranilne skrinjice
 Vsaka družina, kakor tudi vsak posameznik lahko dobi take skrinjice, ki so primerne za prihranjevanje malih in večjih svot.
 Skrinjice se doba pri podpisani zadrugi.
 Trgov. obrt. zadruga sprejema hranilne vloge od vsakogar, tudi če ni član in jih obstrejuje po
 4 1/2 %
 Rentni davek od hranil. vlog plačuje zadruga sama. Daje posoj. na razne obroke in proti mesečnim odplačilom. Nadaljna pojasnila se dajejo v urada med uradnimi urami ki so: Ob delavnikih od 9 do 12 ure dopoldne in od 3 do 5 ure popoldne.
Trgovsko-obratna zadruga v Trstu.
 ul. S. Francesco šte. 2. I. nadstr.

Bogomil Pino
 = = urar in zlatar = =
 Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
 nasproti cerkvi sv. Antona bogovega
Bogat izbor ur
 vsake vrste, kakor tudi uhano, prstanov z dijamanti in brez dijamantov, ženske verižice, zlate in srebrne za moške, vse po konkurenčnih cenah

V dobroznani žganjarni
Ferdinand Pečenko - Trst
 ulica Miramar št. 1
 dobijo se vedno pristne pljače prve vrste, kakor n. pr.
žganje, slivovec in brinjevec,
 kakor tudi mrzle pljače
frambois, tamarindo in šmade.

Dr. Fran Korsano
 Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
 ima svoj
AMBULATORIJ
 v TRSTU, v ulici San Nicolò šte. 9 (nasproti Jadransko banko).
 Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Hans Scheidler
 = = zobotehnik = =
 bivši: prvi zobotehnik **Dr. Ferdinanda Tanzer**
 Sprejema od 9—1 in od 3—6.
 Trst, Piazza C. Goldoni št. II.

Dr. PEČNIK (Petschnigg)
 Trst, Via S. Caterina št. 1, Trst
 (hiša Greinitz)
 ima, čast Vam naznaniti, da se je v TRSTU kot zdravnik na novo naselil. Rodom Korošec (Podrožica) bil je svoj čas zdravnik v več bolnišnicah na Dunajuter šef-zdravnik Fran Josipovega zavetišča v Egiptu, kjer je bival dolet leta.
 Za notranje bolezni (splošno zdravljenje) sprejema od 8—9 zjut. in 2—3 pop.
 Kot specijalist za kožne bolezni in bolezni na vodi (spolne) strogo le od 11/2 do 1. ure.

Aless. Giordani
 Specijalist za zdravljenje kurjih oces, diplomiran ranocoelnik
Ambulat. Corso 23, I.
 Ozdravi takoj navadna in zastarala kurja ocsa ter jih izdere na najnavadnejši način: brez vsake bolečine. Garantira ozdravljenje v meso rastočih novotv. Reže tohte vsake debelosti. Na zahtevo pride tudi na dom

-I- Giulio Reddersen -I-
 TRST, ulica Giosuè Carducci šte. 23
 TELEFON šte. 813
 Kirurško orodje, ortopedični aparati, moderne, umetne roke in noge, berglje, klini pasl, elastični pasl in nogarice, elektroterapevitične priprave, aparati za inhalacijo.
 SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdravljenje. Potrebščin iz gumi in nepridržljivih blaga.

Varstvena znamka: „SIDRO“
Liniment Capsici Co.
 nadomestek za **SIDRO-PAIN-EXPELLER**
 je kot najboljšo, bolečine lajšajoče in odvajajoče sredstvo za drgnjenje pri ozebljenju splošno priznano; dobi se za 80 vin, 1.40 K in 2 K v večini lekarn. Pri nakupu tega povsod prikljubljenega domačega zdravila naj se vzame le originalne steklenice v skatljicah z našo varstveno znamko „Sidro“, potem se je gotov, da se je dobilo pristni izdelek.
Dr. Richterja lekar. LEVU, Praga
 Elizabetna ulica št. 5, novo.

čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst
 Velika izbira vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blage vrste in cene zmerno.

Odlikovani čevljarski mojster
Viktor Schenk
 zalagatelj obuvala c. kr. dež.
 :: orožniškega poveljstva ::
 priporoča svojo zalogo razno-
 vrstnega obuvala za gospe, go-
 spode kakor tudi za otroke.
 Prodaja najboljšega
 voščila Fredin, Glo-
 bin, cavalier in Cir
 Metodovo mazilo.
Trst, Belvedere 32

Austro - Americana
 brza zveza z Ameriko.
Trst - New-York | **Trst - Buenos-Ayres**
 „ALICE“ 24. februarja. | MARTHA WASHINGTON 7. marca
 Medpotoma se ustavi v Cadixu, Las Palmas,
 Santos, Montevideo in Rio de Janeiro.
 Največji komfort. - Električna razsvetljava in ventilacija. - Narodna kuhinja.
 Za informacije o prodaji prevoznih listkov I. II. in razreda toliko za Ameriko, kolikor za
 Patras, Palermo, Cadix in Las Palmas obrniti se je na Urad za potnike v Trstu, ulica Mellin
 ploščo št. 2, za tovor in blago pa pri G. Tarabochia & Co, Trst, ulica Ponterosse št. 3, I. n.

Opozarjamo vse one, kateri
 : : : so že kupili : : :
VELIKI JADRAN
KOLENDAR L. 1912
 da čim prej pošljejo rešitev
 : : : „REBUSA“ : : :
 Kdor še ni kupil VELIKI JA-
 DRAN kalendar, naj to takoj stori
 da more rešiti Rebus in poslati!
 Vsi izžrebani dobe krasne da-
 rove! Prva nagrada je srebrna
 ura budilka za žep, a ostalo so
 : : : razne leposlovne knjige. : : :
 V nobeni slovenski hiši ne bi
 smel mankati VELIKI JADRAN
 za l. 1912, ker stane samo K 1-20.
 Dobi se v Slovanski knjigarni
 Josip Gorenjec, Trst, ulica Ca-
 serma, poleg kavarne Comercio.

Podpisani si usoja naznaniti slav.
 občinstvu, da je prevzel na svoje ime
 Kopaljšče „Oesterreicher“
 v ulici Lazzaretto vec. 52
 uhod tudi iz zagate S. Eufemia št. 1
 nadaljevanje ulice SS Martiri ter da bo
 skušal pripraviti vse potrebne izboljšave
 da ustreže s av. občinstvu. Kopaljšče
 je odprto vsak dan ob 7. zj do 7.
 pop. Cena enkratne kopeji v vaški, v
 sladki vodi, goriki ali mizli K - 90.
 Abonma za privatne in društva po zni-
 žanih cenah. — Uspajoč, da me bo sl.
 občinstvo čim najbolje obiskalo beležim
 Udani **P. Lantschner.**

A. SBOGAR kovač, mehanik in elektrotehnik - z delavnico
 za nikeliranje, posrebrnenje, bakranje itd. itd.
 Trst, Via Gaetano Donizetti 5. - Telefon 126, Rom. IV.
 Popravlja priprave za točenje piva, motorje na gas in bencin, sesalke, šivalne stroje,
 motocikle, bicikle in izvršuje druga dela, ki spadajo v stroko mehanikov, priprave za
 električno razsvetljava, električne motorje in vzdigovalnice, električne zvonce, telefone
 in vsako delo elektrotehniško. - Zaloga žrnio, stekel za gas in elektriko in d'ugih predmetov.

V ulici Barriera vecchia šte. 33
 je bila otvorjena nova trgovina trvdke
A. PALME & C.O (družba z o. z.)
 Zaloga stekla, porcelana, svetilk in šip.
IZKUŠEN STEKLAR.
 Telefon št 2116. - Zaloga ul. Coronco 45.

Moderne železne ograje za vile (dvorce), vrste, tovarne, d'orščia, prestore za tomo itd.
 Ilustrovan katalog šte. 104 brezplačno.
Apenländische Drahtin-
dustrie Ferd Jergltsch's
Söhne - Klagenfurt.
 Stalni zastopnik v Trstu.
 Podružnica tovarne v Gradcu,
 Göstingen Maut; podružnica to-
 varne na Dunaju V/I. Wiener-
 strasse 45.

Zaloga tu- in inozem. vin špirita likerjev in
 razprodaja na debele in drobno
JAKOB PERHAUC
 Trst, Via delle Acque št. 6, Trst
 (Nasproti Caffè Centrale)
 Velik izbor francoskega kampanja, penetiñ dezert-
 nih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux
 Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti, Rum,
 konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec,
 slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-
 učnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpo-
 silija se po povzetju. Ceniki na zahtovo in franko.
 Razprodaja od pol litra naprej. 263

Znana mirodlinca
MILANA ZENTRICH
 ulica S. Michele šte. 20.
 Velik izbor parfumov, mineralne vode
 in batv. Glavni zastopnik čistilna voda „Storay“.

Nova : čevljarska : delavnica
Ignac Žiberna
 Piazza Sansovino 8 (na zgornjo stran
 predora Montuzza)
 Izdeluje in popravlja vsakovrstna obu-
 vala za moške, ženske in otroke; spre-
 jema naročila po meri.
 DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

G. A. MOHOVICH - TRST
 ulica Ponterosse št. 6, telefon 728; ulica
 Artisti št. 7, telefon 1736. - Reka, Corso.
 Ustanovljeno 1899.
 Glavno zastopstvo in skladišče sve-
 tovnostnanih pisalnih strojev
„UNDERWOOD“
 na vidno pisanje in tabulator.
 Pisalni stroji in reproduktivni aparati
 vseh sistemov.
 PRITIKLINE. — REGISTRATORJI.
 AMERIKANSKO POHIŠTVO.
 — TVORNICA ŽIGOVA. —

Odda se v najem
gostilna
 s sobami za letoviščarje, z lepim,
 senčnim dvoriščem za balincanje,
 s hlevi, in 3 njivami zemljišča, tik
 mosta in blizu postaje
Rubije - Sovodnje
 Pojasnila daja Josip Pauletič,
 Miren pri Gorici.

STIPAN MIMICA
 trgovina Dalmatinskih vin
 lastnega proizvoda iz Rogaznice pri Omišu
GOSTILNA v ulici sette Fontane
 št. 2 (vogal Piazza Barriera)
BUFFET v ulici Nuova šte. 5.
GOSTILNA v ul. dell'Istria št. 14.
 Vino na debele in za družino v vseh
 gostilnah.

Naznanilo.
 Dovoljujem si naznaniti sl. občinstvu,
 da sem se preselil s svojo
 vojaško in civilno krojačnico
 is velike vojašnice v ulico Giosue Car-
 ducci (Chiosco communale).
 Jakob Rup,
 vojaški in civilni krojač.

ČEVLJARNICA
BRATA ČEH
 Trst, ul. G. Carducci 40.
 Prodajalna z delavnico vsako-
 vrstnega obuvala za moške in
 ženske ter otroke.
 SPREJEMAJO SE NAROČILA
 PO MERI.
 Cene zmerne. Svoji k svojim!

Vsem onim, ki trpijo
 na revmatizmu
 se priporoča za masiranje iz-
 vežbana maserka, ki ima že
 mnogo spričeval od najrazlič-
 nejših oseb, katere je masirala
 z izvrstnim vspehom.
 Popraša se lahko g. Jožefa Berlot iz
 Št. Petra pri Gorici št. 120 in g. Justino
 Rusjan iz Renč št. 200.
Fani Jellinek, Kanal št. 45.

Kabaret „Maxim“
 Trst, ulica Stadion št. 10.
 K. Maurice, voditelj. K. Maurice, voditelj.
 Velik program! Presenetljive predstave.
 Na splošno zahtevo se bo producirala aplavdirana
 GUSTY HIMM.
 ALLY DEMONTEZ, šansonetka. MICI ZLATKA, dekl.
 MARY DEMONTEZ, subretka.
 MARY FERLIN, kab. pevka. LEV MORINI, humorist.
 CECILE JENVILLE, ekscentrična franc. pevka.
 HELENA EDELWEISS, ital. zvezda. T. HOFER, komik.
 TILLY BELLONI, damski ples in petje.
 STENTERELLO, italijanski pevec. — Igra na glasovirju
 FERDINAND LEOPOLDI
 Začetek ob 8. zvečer. Konec ???
 Vstopnina 2 kroni I. prostori, 1 K II. prostori.

Dobro jutro! Kam pa kam?
 „Grem kupit par čevljev.“ — „Ako hočeš
 biti dobro postrežen, Vam svetujem, da greste
 v ulico Riborgo št. 31
 („Al buon Operaio“)
 tam dobite vsakovrstno obuvalo od najfinjše
 do najnavadnejše vrste po nizki ceni.“ SVOJI
 K SVOJIM! — Priporoča se lastnik
 M. IVANČIČ.

Albert Faber
 Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva,
 tovarna za brezplinovne brikete iz dr-
 venega oglja, se priporoča v zalaganje
 hrastov. In buk. dru prirejenih za peč
 angležkega in inozemskega svetlega premoga
 ANTRACIT, brezplinovih briketov iz diva oglja
 „Boules“ v veliki jajči obliki za vsako kurjavo.
 Zareči komadi v (mali jajči obliki) za odprto ognji-
 šče in likanje. Naročbe, ki se izvrše točno, je
 nasloviti na tovarniško pisarno :
 Trst - Via della Tessa šte. 22
 ali na naročilno pisarno v Trstu pri trdkri
 Giovanni Angeli ulic. Vinc. Bellini št. 11
 (nasproti cerkvi novega Sv. Antona).

Velika klobučarna
Romeo Doplicher
 Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.
 Specijaliteta: trdi angleški klobuki.
 Emporij kap za potovanje in za šport.
TRST
Corso št.
34.

Umetni : fotografični
 pri sv. Jako- bu - TRST. atelje pri sv. Jako- bu - TRST.
 ulica Rivo šte. 42 (prtiličje)
 Izvršuje vsake fotografske dela, ka-
 kor tudi ragnlate, posnetke, notra-
 njost lokaler, porcelanaste plošče za
 vsakovrstne spomenike itd. itd. itd.
 Posebnost : Povečanje
 vsakotere fotografije.
 Radi udobnosti P. N. naročnikov
 sprejema naročbe in jih izvršuje na
 domu, eventualno tudi svaž mesta.

Mladega
KORESPONDENTA
 ki zna slovensko in nemško,
 eventuelno tudi hrvatsko z
 bančno prakso sprejme du-
 najnska banka.
 Ponudbe s šifro „P. V. št. 345“
 na inseratni oddelek Edinosti.

Lovrenc Botac
 Trst - ul. Piccardi, vogal Pasquale Revoltella - Trst
 Nova trgovina jestvin in kolonijalnega blaga.
 Postreže se vedno z dobrim in svežim blagom
 prve vrste :: ter po nizkih in zmernih cenah.
 POSTREŽBA NA DOM. POSTREŽBA NA DOM.

POPOF ČAJ
 najpripoznalija
RUSKA MARKA.

Evo, kaj piše ta učeni Nemec o delovanju Poljakov: Od omenjenih 29 poljskih denarnih zavodov za nakupovanje in prodajanje zemlje, je manjših in večjih, nekateri delajo z večim, drugi zopet z manjšim uspehom, ali vendar za vse velja eno, a to je, da to delovanje kaže, da hodi poljski narod po dobri poti in da v samopomoči išče potov in načinov, da ohrani v svojih rokah zemljo, ki jo ima in da jo še prikupi in poveča na škodo nas Nemcev. Mi Nemci smo se naučili, da za nas vse nemške posle vrši država in državna oblast, a to je največje zlo za nas in za našo nemško stvar. Še je tedaj, ko se tudi mi Nemci lotimo posla in ko, kakor Slovani, potom samopomoči vzamemo v svojo roko borbo za posest zemlje, nam bo možno odbiti slovanski naval in preprečiti grabljenje naše zemlje.

Tako toži ta učeni Nemec, ki tudi sam priznava, da ne more o tem delovanju Poljakov še podrobneje pisati, kajti pravi, da so Poljaki modri, in svoje posle objavljajo sami med seboj, a nočejo o njih javno govoriti in jih odkrivati svojim nasprotnikom. Tega bi se morali čestokrat tudi mi bolj držati v naših poslih in ne jih raznašati na veliki zvon, kakor delamo to o mnogih prilikah na našo lastno škodo.

Društvene vesti.

Veselični odsek trg. izobr. društva vabi na maskirani plesni venček, ki ga priredi nocjo ob 6. uri v svojih prostorih. Ob enem naznanja, da se na pustni torek vrši tudi plesni venček ki prične zvečer ob 7. uri. Danes popoldne navadna plesna šola.

Openska Ciril-Methodova podružnica priredi danes v pustno nedeljo, 18. februarja, plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer v Sokolovi dvorani. Morebitni dobiček je v korist imenovane podružnice, torej za slovensko decu.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov jutri dne 19. febr. se vrši ob 8. uri zvečer v društveni sobi redna odbojva seja.

Ker so na dnevnem redu važne stvari tikačje se občnega zbora, so gg. odborniki naprošeni, da se seje zanesljivo vdeležijo.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu priredi na pustni torek dne 20. t. m. malo maškardo v društvenih prostorih. Začetek ob 9. uri zvečer. — Plesovodja brat prof. Umeck. Veselični odsek.

Odsek tržaškega „Sokola“ v Rojanu priredi na pustni torek ob 6. uri maskiran plesni venček, na katerega uljudno vabi slavno občinstvo, da se združeni „slovesno“ poslovimo za letos od našega „luštnega“ patrona. Cenjene gospice opozarjamo na deliev kotliljončkov pri prvem damskem valčku. Venček odlično še posebej s cvetličnim valčkom in drugimi zanimivostmi. Sviral bo salonski orkester.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva „Delavsko izobraževalno društvo“ s sedežem na Kontovelju.

Književnost in umetnost.

Veda. Napredovanje naroda se mora vršiti na vseh poljih, tako v praktičnem gospodarstvu, politiki in socialnem gibanju, kolikor na polju šolstva, umetnosti in književnosti. Narodovo življenje nam podaja v rešitev toliko težavnih in kompliciranih vprašanj, da jih ne moremo rešiti, če se ne skušamo vanja poglobiti in razbrati bistveno in trajno od postranskega in začasnega. To se pravi: znanstveno moramo proučevati pomen n. pr. izseljevanja, otroškega dela, gospodarstva, prirodnih prikazni, pravnih običajev, socioloških dejstev, pomen lepe književnosti, šolstva itd. V vsa ta vprašanja nas uvaja „veda“, dvomesečna revija za znanost in kulturo, ki izhaja sedaj že v drugem letniku pod uredništvom in s sodelovanjem najboljših slovenskih znanstvenikov, in ki si je priborila takoj v prvem letu mnogo ugleda. Zallbog moramo konstatirati, da se slovenska inteligenca ne zaveda svojih dolžnosti napram tej reviji, da se potemtakem tudi ne zaveda pomena izobražene inteligence. Veliko število oseb, ki igrajo v javnosti vodilne instrumente, mnogo mlajših vseučiliških absolventov, mnogo učiteljstva, uradništva in dr. pogrešamo med naročniki. Jako slabo je n. pr. zastopano tržaško občinstvo, pa tudi Ljubljana je jako zaostala. To bi se moralo izboljšati. Znanstvenost „veda“ nima nič šolskega na sebi, ona je vseskozi poljudna in v oskem stiku z vsemi problemi Slovanstva in Jugoslovanstva.

1. številka II. letnika je prinesla naslednjo vsebino: B. V.: Zimski dnevi v Peterburgu. Ferdinand Seidl: Mehanika duševnega delovanja (Dalje prih.). Dr. Dragotin Lončar: Adolf Fischhof. Dr. Miko Brezigar: Konjunktura, kriza in depresija. † dr. Josip Vošnjak: Južnoslovanski spomini. The slave scholar: Angleška knjiga o Jugoslovanih. Dr. Ivan Prijatelj: Iz življenja kranjskega literata (Gradivo). Pregledi in referati: so naslednji: Država in družba, pravo: B. V.: Radić, Savremena ustavnost, Kelsen, Hauptprobleme der Staatsrechtslehre. Narodno gospodarstvo: V. K.: Socijalopolitični pregled. Zgodovina: V. K.: dr.

F. Kos, Gradivo k zgodovini Slovencev. Politika. A. O.: Michels, Russland als Vormacht des Slaventums. Dokumenti: B. V. Iz dnevnika Crispija, V. K.: Lily Braun, Spomini socialistinje. Pregled revij B. V. Revue des sciences politiques. Kultura: J. A. Glonar: Slovensko slovstvo. I. H. Z.: VII. umetniška razstava. Kidrič: Časopis pro moderni filosofii. Prirodoslovje: Slovstvo. Ferdinand Seidl: B. Baebler, Kemija, Hinterlechner, Herle, Kemija. Publicistika in polemika: Bogumil Vošnjak, Odgovori I.

Vsak zvezek obsega najmanj 6 tiskovnih pol vel. osmerke, v lepi tiskarski opremi, z naslovno rizbo Šaše Santla, in stane na leto K 8, dijakom K 5, posamezne št. K 1-70. — Naroča se pri upravi „Vede“ Gorici, Gosposka ulica št. 7, in po vseh knjigarnah, izvzemši Trst.

Slike iz revolucije. Ruski spisal M. Arcitašev. Poslovenil Anton Melik Ljubljana 1912. Založil Števan Klavs. Natisnila Učiteljska tiskarna. Cena K 1-60.

DAROVL

— 41. in 42., oziroma 17. in 18. polmesečni prispevek I. in II. skupine CM Drobntinarjev, nadalje mesečni prispevek Protidrobntinarja, vse za febr. mesec, po 10 K, skupaj K 50, vloženo v knjižici T. P. H. št. 15083 in 15311. (Knjižici se lahko pregledata v kavarni „Balkan“). — Nabiravec.

BRZOJAVNE VESTI.

Grof Aehrenthal umrl.

DUNAJ 17., ob 9 45 zvečer. — GROF AERENTHAL JE RAVNOKAR UMRL.

DUNAJ 17., ob 8. zvečer. (Izv.) Grof Aerenthal, ki od danes ni bil več minister zunanjih zadev, se je danes cell dan boril s smrtjo. Noč je bila za bolnika zelo huda, danes dopoldne mu je nekoliko odleglo, in sprejel je zakramente za umirajoče. Zdravniki niso mogli konstatirati nič drugega, kakor da bolniku pešajo moči in da je pričakovati vsak čas smrti.

Opoldne se je zbrala okrog bolnika vsa njegova rodbina in grof Aerenthal, ki je še pred par dnevi upal, da še ozdravi, se je v zavesti bližajoče se smrti poslovil od vseh najljubeznivejše. Ob 3. popoldne je bolnik zopet izgubil zavest in mislilo se je splošno, da sedaj nastopi agonija, toda proti 4. uri se je zopet vzdramil in navzoči papežev uditor mons. Rossi mu je mogel podeliti papežev blagoslov.

Nato je grof Aerenthal zaželel videti svoje najljubše uradnike, katere so takoj obvestili o tej bolnikovi želji in jih poklicali k njegovi smrtni poslednji. Grof Aerenthal se je gniljivo poslovil od njih in se jim je zahvalil za njihovo zvesto sodelovanje. Nato je dal poklicati k sebi svoje služabništvo in je vsakemu posamezniku stisnil roko v slovo. Nato je še v krogu svoje rodbine odredil razne testamentarne določbe.

Medtem pa je anemija možganov napredovala tako zelo, da je bolnik proti večeru popolnoma oslepel. Naravnost si je želel smrti, ki jo je pričakoval z vso udanostjo. — Zvečer je nastopila agonija in profesor dr. Jaksch je izjavil, da po človeški razsoji mora nastopiti smrt še pred polnočjo.

Izpremema v zunanjem ministrstvu.

Grof Berchtold zunanji minister.

DUNAJ 17. (Izv.) Jutrišnja „Wiener Zeitung“ priobči sledeče lastnoročno cesarjevo pismo:

„Ljubi grof Aerenthal! Z ozirom na to, da Vam ozira na svoje zdravje v Moje obžalovanje dajejo povod, da prosite odpustitve iz službe ministra Moje hiše in zunanjih zadev, dovoljujem milostno po Vas zaproseno opustitev. Ob tej priliki se Mi zdi potrebno, da Vas zagotovim Svojega neskrčenega zaupanja ne samo v Vašo osebo, temveč tudi v politiko, ki ste jo v težavnih razmerah zasledovali s preudarno inicijativo in ki Vam zagotavlja trajno častno priznanje.

Ob enem Vam izrekam Svoje polno priznanje in Svojo najtoplejšo zahvalo na Vaši zvesti, izborni službi, ki ste jo na požrtvovalen način opravljali Meni, Moji hiši in monarhiji. V znamenje Svoje trajne naklonjenosti Vam podeljujem briljante k velikemu križcu Svojega reda sv. Štefana.

Dunaj, 17. februarja 1912.

Franc Jožef I.

DUNAJ 17. (Izv.) Cesarjevo lastnoročno pismo, s katerim odpušča cesar grofa Aerenthala iz službe ministra zunanjih zadev je vzbudilo v političnih krogih precejšnje senzacijo in to zlasti z ozirom na to, ker ni bilo pričakovati, da bi grof Aerenthal anal še dočakati štiriindvajset ur. Zatrjuje se, da je cesar odpustil grofa Aerenthala iz službe zunanje ministra, ki je sam nujno prošil že pred daljšim časom odpustitve in je to prošnjo ponovil zopet pred par dnevi, s prav posebnim namenom, da mu še pred smrtjo javno izkaže svojo hvaležnost.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Gorici, Celovcu, Sarajevu in Splicetu

Oblastna glavica K 1.000.000.

Rezervni zaklad K 800.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. - Vloge na knjižice

obrestuje sa sodaj s čistimi 4½ %

2290

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

V DOBROZNANI TRGOVINI

Brosch & Laurenčič - v Trstu

ulica Nuova št. 40 - (vogal ulice S. Giovanni)

se nabaja za ZIMSKO SEZONO velik izbor blaga, fuštanja, tkanine velour, pignet najnovjših vzorcev. Velikanski izbor pogrinjal, shawlov, šerp, volnenih in svilnih. Vsakovrstne majice za ženske, moške in otroke. Specialiteta mornarskih malij iz same volne.

ODEJE iz same volne . . . . . od K 6.— dalje
flanelaste . . . . . " " 1-80 "
prešite s satenom . . . . . " " 8-50 "

Velika zaloga perila in trloža vse po ugodnih cenah. Blago, ki ne ugaja, se menja.

Zaloga oblek in blaga

Trst, Corso 45 **All'Operaio** Trst, Corso 45

VELIK IZBOR oblek za gospode, dečke in otroke, površniki, hlače, jopiči, kostimi.

Cene konkurenčne. MOŠKO BLAGO. Cene konkurenčne.

IZDELUJEJO SE OBLEKE PO MERI.

S prvim marcem t. l. se ta trgovina preseli na Corso št. 37, kjer je bila prej tvrdka Grainitz.

Manufakturna trgovina

Colombin & Pontini

Trst, ulica Nuova št. 39.

~ Vse zimsko blago je na prodaj po najugodnejših cenah. ~

Urar in zlatar Casimiro Masotti

Trst, ul. Barriera vecchia 19
popravlja žepne ure in vse mogoče poškodbe, kakor tudi repert. kronometre in druge kompl. ure. - Nizke cene.
Popravki se izvršijo takoj, natančno in točno

Predmeti za darove

steklo, porcelan, igrače in kuhinjske potrebščine po skrajno nizki ceni.

Trg Ponterosso št. 6.

Najboljše in najcenejše gorivo

Briquettes znam. „Klara“

Izključna zaloga SILVIO MALOSI

Trst, ulica Gelsi št. 3

TELEFON 18-89.

Cena: K 4-50 — 100 kilogramov

z dostavljenjem franko.

Dobroznana tvrdka manufakturnega blaga

Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

M. AITE

Trst, ul. Nuova 36-38
vogal ul. S. Lazzaro

opozarja in prijateljsko priporoča svojim cenjenim odjemalcem in slavemu občinstvu, naj nihče, ki ima nakupiti manufakturnega blaga v svojo lastno korist ne opuste prilike ter obiščejo velikanske zaloge od goraj imenovane tvrdke; kjer se dobiva vedno največja izbira vsakovrstnih manufaktur, za jesen in zimo, in sicer: Blago (štofe) za ženske in moške obleke, barhenta (fuštanja) belega in barvanega, volnene odeje, odeje lastnega izdelka, preproge, zagrinjala (zavese), posteljna pogrinjala, spodnje iopice, kakor tudi vsako drugo telesno perilo. — Vsake vrste in vseh širinah belega platna bombaževine itd. itd.

Vse blago je iz prvih tovarn, najboljše vrste in po najnižjih cenah, tako, da prekosi vsako največjo konkurenco.

Posebne pažnje je vreden namreč v cesarjevem ročnem pismu oni pasus, kjer izraža vladar grofu Aerenthalu svoje zaupanje ne samo v njegovo osebo, temveč tudi v njegovo politiko, in mu je tako hotel pripraviti še na koncu življenja veliko zadoščenje.

Grofu Aerenthalu so danes popoldne prečitali cesarjevo ročno pismo. Bolnik je razumel prečitano in se je kazal zelo zadoščen.

DUNAJ 17. (Izv.) Prava agonija v bolezni grofa Aerenthala je nastopila ob poli 10. uri zvečer. Ob 9:40 je bil poklican k smrtni postelji Aerenthalovi prvi sekcijski načelnik v zunanem ministrstvu baron Müller, da bi bil navzoč pri smrti Aerenthalovi. Ob 9:45 je dvorni svetnik dr. Geiger konstatiral smrt. Tasi grofa Aerenthala, grof Szescen je prišel pet minut prepozno in je našel svojega zeta že mrtvega.

DUNAJ 17. (Izv.) Oficijelno se je razširjala danes verzija, da je danes popoldne prišel k bolniku cesarjev generalni pobočnik grof Paar in prečital grofu Aerenthalu cesarjevo lastnoročno pismo ter da je grof Aerenthal bil vsled cesarjevega lastnoročnega pisma zelo vzradoščen.

Z druge strani, ki je natančno poučena o vseh dogodkih, pa se zagotavlja, da grof Aerenthal danes celo popoldne ni kazal prav nobenega zanimanja več za zunanost in da ni izvedel več za cesarjevo lastnoročno pismo.

Oficijelno se tudi poroča, da je cesar sprejel demisijo grofa Aerenthala, v zvezi temu, da je bilo pričakovati Aerenthalove smrti v najkrajšem času, na izrecno željo grofa Aerenthala, da ga pomiri z imenovanjem naslednika, ki si ga je, kakor se zatrjuje, želel grof Aerenthal že od vsega začetka, namreč grofa Berchtolda.

DUNAJ 17. (Izv.) Naslednik grofa Aerenthala v zunanem ministrstvu je bivši avstrijski poslanec na pet. boškim dvoru grof Leopold Berchtold. Novi minister zunanjih zadev bo v ponedeljek prisegel v roke cesarju in bo njegovo imenovanje razglašeno v torkovi „Wiener Zeitung“.

Grof Leopold Berchtold je bil rojen leta 1863. In je začel svojo državniško kariero pri moravskem namestništvu v Brnu. V notranji politični službi je ostal do leta 1893., ko je vstopil v zunanje ministristvo. Diplomatični izpit je napravil leta 1894. in je bil nato prideljen poslanstvu v Parizu, pozneje pa v Londonu. Leta 1903. je bil imenovan za delegacijskega svetnika v Petrogradu. Dne 28. decembra 1906. leta je dobil naslov izrednega poslanika in pooblaščenega ministra v Petrogradu, a dne 25. marca leta 1911. je bil odpoklican in je ostal na dispoziciji.

Grof Leopold Berchtold je poročen z madžarsko grofico Karolyjevo in ima velikansko premoženje, da ga štejejo med najbogatejše ljudi v Avstriji. Največ posestev ima na Moravskem v buchloviški okolici.

Črnogorski kralj v Petrogradu.

PETROGRAD 17. Car Nikolaj je podelil spremstvu črnogorskega kralja razna odklivanja. Načelnik generalnega štaba, general Martinović je dobil zlato tabatiero s carskimi inicijali v briljantih, minister za unanije stvari Gregorić Anin red I. razreda in dvorni upravnik Romadanović zlatoemiliran cigaretni etui s carskim grbom v briljantih.

PETROGRAD 17. Črnogorski kralj je ob 11.30 predpoldne odpotoval.

Češko-nemško spravno vprašanje.

PRAGA 17. (Izv.) Danes so imeli češki deželnozborni poslanci veliko plenarno zborovanje, na katerem se je konstatiralo, da vztrajajo pri junktimu med praškimi in dunajskimi spravnimi pogajanj. Z nemške strani se zatrjuje z ozirom na ta sklep, da se je vsled tega znatno poslabšala situacija.

Jezikovna odredba za vso Cislajtanijo?

PRAGA 17. „Prager Tagblatt“ poroča z Dunaja: V dobroobveščeni političnih krogih se govori, da namerava Stürgkhovo ministristvo v svrhu, da povspehi narodni kompromis na Češkem, izdati odredbo glede rabe jezika za vso Cislajtanijo. — Ta odredba, bo poleg splošnih dispozicij vsebovala tudi partikularne dispozicije primerne odnošajem posamičnih pokrajin.

Kiderlen-Waechter odstopi?

BEROLIN 17. (Izv.) Tu se pojavljajo vesti, da namerava v kratkem odstopiti drž. tajnik v zunanem ministristvu Kiderlen-Waechter, znan izza francoskonemških pogajanj v maroški zadevi.

Odstop sekcijskega šefa Rölla.

DUNAJ 17. (Izv.) Kakor se zatrjuje, odstopi v najbližjem času sekcijski šef v železniškem ministristvu Viktor baron Röll, ki je bil svoj čas tudi vodja železniškega ministristva.

Dalmatinski deželni zbor odgoden?

ZADAR 17. (Izv.) Pogajanja med deželnozbornimi strankami so ostala dosedaj brez uspeha. Z ozirom na to se zatrjuje, da bo dalmatinski deželni zbor v kratkem odgoden.

Politične razmere v Srbiji.

BELIGRAD 17. (Izv.) Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, je Ljuba Stojanović, vodja mladoradikalcev, izjavil, da odloži

vodstvo stranke in da tudi ne bo kandidiral več. Vsled tega so se volilne avspicije mladoradikalcev, ki so dosedaj imeli 48 mandatov, z ozirom na bodoče skupščinske volitve znatno zmanjšale.

Nemški državni zbor.

BERLIN 17. Državni zbor je nadaljeval razpravo o državnem proračunu.

Dr. Šusteršič odložil načelništvo „Ljudske Posojilnice“.

LJUBLJANA 17. (Izv.) Današnji „Slovenec“ priobčuje pismo deželnega glavarja dr. Ivana Šusteršiča podnačelniku ljubljanske „Ljudske Posojilnice“, v katerem naznanja deželni glavar posojilničnemu vodstvu, da odlaga začasno mesto načelnika in odbornika „Ljudske Posojilnice“, ki je je zavzemal 16 let, ker deželni odbor izvršuje vrhovno nadzorstvo nad zadrugami „Zadrugne Zveze“ in je torej mesto načelnika imenovane zadruge inkompatibilno z mestom deželnega glavarja. Dr. Šusteršič pa izjavlja, da je takoj zopet pripravljen povrniti se v načelstvo, ko odpade sedanja ovira, namreč deželno glavarstvo.

Dve slovenski ljudski šoli na Koroškem.

CELOVEC 17. (Izv.) Po dolgoletnem boju je vendar zmagala občina Št. Danijel v pliberškem okraju s svojo zahtevo po slovenski ljudski šoli! Z velikonočjo se uvede v ljudski šoli v Št. Danijelu in Strojni slovensčina kot izključni učni jezik.

Praški izgredi pred sodiščem.

PRAGA 17. (Izv.) Danes se je vršila pred tukajšnjim kazenskim senatom obravnava proti trem hrvatskim dijakom, ki so bili aretirani za časa zadnjih izredov ob priliki velikega protestnega shoda proti nasilstvom na Hrvatskem. Billi so to 21-letni medicinec Klepac, 18-letni Tupajania in 23-letni medicinec Bedalov. Vsi trije so bili oproščeni.

Štrajk dijakov na češki tehniki.

PRAGA 17. (Izv.) Slušatelji češke tehnike so sklenili zaradi raznih občutnih nedostatkov pri stolicah za geodezijo in kemijo pričeti z demonstrativnim štrajkom, če učna uprava ne odpravi teh nedostatkov v najkrajšem času.

Poskušen umor in samoumor na ulici.

PRAGA 17. (Izv.) Danes je streljal tu na ulici 19-letni medicinec Kunst na svojo 18-letno ljubico Mauscherjevo z revolverjem, potem pa je skušal ustreliti še samega sebe. Oba so težko ranjena prepeljali v bolnišnico. Vzrok: nesrečna ljubezen.

Koburg 17. Bolgarski kralj je v spremstvu dospel danes semkaj.

Kiel 17. Danes ob 12. uri opoldne so spustili v morje novo linijsko ladijo „Ersatz Odin“.

London 17. Letalec Graham Gilmour je na svojem poletu v Richmond padel z aeroplana in se smrtno poškodoval.

Vesti iz Goriške.

„Sokol v Ajdovščini priredi danes dne 18. t. m. ob 7^{1/2} uri zvečer v društveni telovadnici svoj zabavni večer z igro, šaljivim prizorom in plesom. Pri plesu svirati dve godbi.

Na Volarjih. Za popravo mostu čez Sočo, ki nam ga je pokvaril vihar, nam je daroval g. Leop. Jonko iz Bovca 10 K, za katere se mu najtoplejše zahvalujemo. Ob enem prosim slav. občistvo, naj bi nam z malimi darovi pomagalo za zopetno napravo mostu. Pošiljate naj se pošljejo obč. zastopniku Andreju Sovdat.

Sežana. Prostovoljno gasilno društvo v Sežani priredi običajni ples na pustni torek 20. t. m. v gostilniški dvorani „na Vagi“. Ples začne ob 4. uri pop. in bo trajal do 11. ure zvečer. Vstopnina za moške 1 krono, za ženske 60 vin. Gasilci v uniformi so vstopnine prosti, v civilni obleki plačajo polovično vstopnino.

To društvo bo imelo svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne „na Vagi“.

Vesti iz Istre.

Demisije v puljskem občinskem svetu. Iz Pule: Členi vojne mornarice in zastopniki II. kurije (državni uradniki) v mestnem občinskem zastop puljskem so podali svojo demisijo, ker so se pojavili razni neredi v občinski upravi, izlasti v mestnih podjetjih, a večina ni hotela ukreniti primernih korakov, da se vsa stvar pojasni in da poda tozadevne račune. Vse je radovedno, kaj stori šest slovenskih mestnih občinskih zastopnikov.

Iz Kopra smo prejeli:

Na tožbo objavljeno v Vašem cenjenem listu, zadevajočo Italijanske odloke, poslane slovenskim strankam, moramo pojasniti, da se dogaja to često zato, ker slovenske stranke vlagajo potom koperskih odvetnikov in notarjev laške predloge. Na vse, v italijanskem jeziku vložene akte morajo tuk. oblastni odgovarjati in dopisovati izključno v italijanskem jeziku in to po nalogu od zgoraj.

Res je, da tu pomanjkuje slovenskih uradnikov na čemer pa ni kriv napadeni načelnik finančnih uradov.

Gospodi Uković Fran, c. kr. vodja davkarije, Cejan Avgust, c. kr. davkarski oficijal in Fajt Mihael, davkarski vežbenik so bili namenoma imenovani za ta urad. Skušalo se je vse možno, da bi ostali tu in vodja finančnih uradov se je prvi trudil v to, a vse zaman. Odšli so lastnovoljno na Goriško! Uradništvo davkarije pozna slov. jezik, ker mora dnevno občevati s strankami v tem jeziku. (Pozna da — ali kako? Ured.!) Oni, ki res govori in piše slovenski, je davčni vežbenik Smayla, drugi pa govore le za silo.

Želeti je, da se odšlo uradništvo nadomesti z jezikovno sposobnimi elementi in ne morda s Piraneži, ki poznajo le italijanščino! Sploh pa bo treba skrbeti, da se v Kopru nastani vsaj en slovenski odvetnik, drugače bodo pritožbe o dostavljanju italijanskih aktov neizogibne. Ljudstvo naj se že v začetku postopanja posluži svoje narodnih pravic — tržaška direkcija pa naj nastavi jezikovno sposobne uradnike in potem bo — mir.

Veseljdo do življenja in življenska moč zahtevata zdravo telo in zdrave živce. Kdor hoče ohraniti svoje telo krepko in hoče

okrepiti svoje živce, ne najde boljšega sredstva, nego je dobro znana, izkušena Scottova emulzija z apnenimi matronovimi hypofosfiti. Že 35 let velja Scottova emulzija kot izborna sredstvo proti ošibljenju in utrujenju, in sicer radi tega, ker vsebuje

Samo pristen s to znamko — ribič — znakom Scottova izdelovanja.

Scottova emulzija

v svojih sestavinah izključno najboljšee surovine.

Pri nakupu naj se izrecno zahteva Scottova emulzija znamka „SCOTT“, ki je 35 let upeljana, jamči za uspeh in učinek. Cena originalni steklenici 2 K 50 vin. — Dobiva se v vseh lekarnah.

Sveža jajca in žive kokoši

so na prodaj po nizki ceni v Trstu, ulica Glosuè Carducci 30.

Higijenična TRIFOLIUM mlekarna

20 prodajalnih prostorov.

Centrala: ulica Stadlon. - Tel. 1773

Čisto, domače, filtrirano mleko

pasteurizirano, ohlajeno na nizko temperaturo

Najfinejše čajno maslo pristno domače.

SPECIJALITETA!

Sterilizirano mleko za otroke!

Narav. i led v kosih in kolih iz tovarne v Banah

Koledar „Veliki Jadran“. Opozarjamo svoje cenj, čitatelje na to, da je zaloga „Velikega Jadrana“, koledarja za leto 1912, že zelo mala. Radi tega naj se vsak, kdor ga želi imeti, podviza, da ga kupi. Koledar ima 40 slik v barvah, narodna imena, praktični dnevnik za vsaki dan posebej, za vsaki mesec posebni blagajniški izkaz, zelo praktičen za domače gospodarstvo in obrtništvo. Dalje se nahaja v istem rodopis avstrijske cesarske rodbine, barve avstro-ogrskih dežel, deželni patroni, deželne barve evropskih držav, denar vseh dežel, sedanji vladarji evropski, avstrijski konzulati, kolektivne lestvice in pouk, poštna določila, velika obrestna tabela, slovanski odvetniki Trsta, Gorice in Istre, slovanski zdravniki in zobozdravniki iz Trsta, število Slovanov, naši zavodi in podjetja, F. M. Dostojevski: Mali junak, roman iz spominov neznanca, iz rušine prevel R. K., Iskrice o prijateljstvu, Fr. Jaroslav, Napoleon Bonaparte, zgodovinska povest, Narodne kratke črtice; Gregorčičeva: Portret Beatrice Cenci, zgodovinska črtica, Župančič: Domovina, pesmi, M. F. Lermontov: Ašik Kerib, turška pravljica, Domoljubne pesmi, Mark Twain: srednjeveški roman v 5 poglavjih, Svoboda, pesmi, in Raznoterosti. — Na zadnji strani se nahaja „Rebus“, zraven katerega je privita dopisnica za rešitev „rebusa“, ki naj se pošlje po pošti na knjižgarno, kjer se bo žrebalo o Veliki noči. Izžrebani dobijo krasne knjige ali uro v dar.

Upozoriti moramo še na prvo sliko koledarja, kjer so portreti naših slovenskih in hrvatskih državnih poslancev na Primorskem izvoljeni 1. 1911.

Cena tega krasnega koledarja je samo K 1:20, naročila sprejema slovanska knjigarna Josip Gorenjec, Trst, ul. Caserma 16, zraven kavarne Commercio.

MALI OGLASI
MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Priznato tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša priložbna snava 40 stot. Plača se takoj in ser. oddelku.

MLADA inteligentna vdova, ki ima tudi precejšno svolo denarja, se želi poročiti z mladeničem ali vdo-cem, stariim 30 do 45 let. Pooudbse se sprejemajo do 25. II. Postrestante, glavna pošta Trst. Jožica 138. 371

TAKOJ sprejme delavca čevljarja Kocjančič, ul. Donato Bramante št. 8. 373

Zaloga izvirnih Singer-jevih šivalnih strojev v Tomaju (hiša posojilnice). 376

Diplomirana učiteljica za nemški, srbski in francoski jezik — (40 letna Nemka iz Belgrade) ki je deovala z uspehom na žurnalističnem kakor tudi na komercijelnem polju, išče primerno službo. Ponudbe pod „Srbinja“ na Edinost. 377

ODDA se lepa meblovana soba, razgled na ulico Belvedere 33, II. vrata 12. 378

Novo delavsko kons. društvo

„Trst“ pri Sv. Jakobu, ul. Sv. Marka št. 17. — ni šteje v prijeto dolžnost, obvestiti sl. obč. mesta in okolice, posebno pa Šentjakobčane, da je odprlo svojo novo gostilno v hiši F. Fabjana, ul. S. Marco št. 19, kjer bode točilo istrsko črno vino prve vrste, vipavsko belo in Puntigamsko eksportno pivo prve vrste, vse po najnižjih cenah: kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrazlimi jedili. — Voditelj: Viktor Kosič. — Za mnogobrojno udeležbo vabi že sedaj Ojber. — NB. Danes v nedeljo od 5. do 2. popoldno bo svirala Prva t. ž. narodna godba NDO. vsakovrstne koncertne komade pod vodstvom g. F. Majcena. 346

Lepo stanovanje, obstoječe iz treh sob in kabineta se odda s 1. febr. v 3. nadstropju v Rojanu. Vpraša naj se v pisarni Konrada Karola Exner-ja. Piazza Caserma št. 1, I. nadst. 362

Stalni krajevni agenti — ščine se sprejemajo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih sredk v Avstro-Ogrski. — Ponudba pod „Merkur“, Brno Neugasse 20. 244

V zalogi pohištva G. Kerbler v Trstu, ulica Molin a vento št. 7 se prodaja pravo pohištvo iz Solkana, kakor tudi divani, kanapé, ripple 6 po zmernih cenah. Kupuje se tudi in prodaja rabljeno pohištvo. 324

ODDA se soba v ulici Commerciale 9, II. vrata št. 36. 360

Maske, ki hočejo biti moderno oblečene, vdo-bijo vsakovrstne obleke iz svile in baržuna v najem v ulici del Toro št. 4, I. n. 338

Prilika. Raci preložene poroke se prodajo h štvc za zakonsko sobo iz brestovine, novo, elegantno, solidno, po zelo ugodni cen. — G. Kerbler, Molino a Vento 7. 336

Pozor tamburaška in pevska društva! Naročajte za zabave novo izišle šaljive igrokaze, šaljive skladbe (kuplete) s spremljevanjem tamburice ali glasovirja in nove tamburaške partiture Stahuljska, Hruze, Farkaša, Maobača itd. pri pr-I sisački rukotvornici tamburic, I. STJEPUŠIN, Sisak.

Vsa čast pred takim postopanjem, ki ga najdete v sledečem pismu Nj. ekscele-lence Leva barona Freytagh-Loringhoven, dež. svetnika veselskega viteštva in ces. ruskega drž. svetnika v Arensburgu, Komandantova ulica 5, otok Osel, gubernija Livlandija. Nj. eksceleca piše: „Smatram svojo dolžnost, da priporočam svojim so-ljudem izborni Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid“, kjer le morem. Opozoril sem svojega šolskega tovariša in petrograj-skega zdravnika na to izborno sredstvo in imel sem priliko ozdraviti reumatične bolečine v ramah nekemu drugemu zdrav-niku, ki poseduje v Petrogradu, veliko blatno kopališče in ki so mu lastna sred-stva odpovedala. Tudi neki zdravnik v Gdanskem na vzhod. Pruskem uporablja v svoji praksi Fellerjev fluid. Človeštvu v prid želim čim večjo razširjenost tega izdelka in njegovemu izumitelju zasluženo slavo.“ Upamo, da bodo tudi naši čitatelji poskusili, ducat stane 5 kron franko pri lekarnarju E. F. Feller-ju v Stubici, Elzint-rg št. 264 (Hrvatsko).

Razglas

„Konsumno društvo v Dollal“

išče krčmarja.

Promet precej obilen. Ponudbe je vložiti do 10. marca t. l Natančna pojasnila se dobijo pri načelstvu goriomenjenega društva.

SALON ZA DAME
česanje in pranje glave, moderna lasujarska dela. Gledališki lasuljar in posojevalec las — Priporočale se P. T. damam
ŠEBER
TRST
ul. Carducci 9
blizu kavarne New York
Težna in sol
post-200

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO ST. 5 (LASTNO POSLOPIJE).

KUPEJE IN PRODAJA:
KURZOVNE PAPIRJE, RENTE, OBLIGACIJE, ZA-
SEVKA PIRMA, PARIJORITYE, DELNICE, SERŽKE ITO.
VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI
NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO LEŽEČE V
JAVNIH SKLADIŠČIH.
SAFE-DEPOSITS. — PROMESE.
BROJAVI: JADRANSKA.
MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE
OD DNEVA VLOGE 4% DO DNEVA VZDIGA
BENJINI DAVEK PLAČUJE BANKA IZ SVOJEGA.
NA TEKOČI IN ŽIRO-RAČUN PO DOGOVORU.
ŽIVAHNA ZVEZA Z AMERIKO. — AKREDITIVI.
URADNE URE: 9—12, 2^{1/2}—5^{1/2}.

ESHOMTUJE: NEKUCI, DEVIZE IN FAKTURE.
ZAVAROVANJE
VREDNOSTNIH PAPIRJEV PROTI KURZNI NEGUEL
REVIZIJA KREBANJA SREČK ITO. BREZPLAČNO.
STAVENI KREDITI REMBOURS-KREDITI
KREDITI PROTI DOKUMENTOM UKRANJA.
BORZNA NAROČILA. — INKASO.
TELEFONI: 1463, 1793.
Filljalke v Opatiji in Ljubljani

Slovencl, se hotete obleči po cenl?

Obiš ite dobro znano trgovino

Alla città di Trieste

Via Giusuè Carducci št. 40
(ex via Torrente),

Mer boste našli velik izbor oblek, površ-
nikov, paletoti, jopiči s kožuhatim ovrat-
nikov, hlače, srajc, malij, itd. za moške,
dečke in otroke. Specialiteta v plaščih, loden
za moške in otroke od 3 let dalje. Zaloga
izozemskega in domačega blaga. Sprejemajo
se naročila za obleke po meri.

Alla città di Trieste

Via Giusuè Carducci št. 40
(ex via Torrente).

RESTAVRACIJA

AURORA

Trst, ul. Carducci št. 13.

Dobroznano tamburaško
društvo

JAVOR

(prvikrat v Trstu)

koncertira vsak večer od 7.
do polnoči.

— Izbran glasbeni program. —
Tamburanje in petje nar. pesmi.

KONCERT

začenja vsak večer ob 7. uri,
traja do 12. ure.

Vstop prost. Vstop prost.

Za mnogobrojen obisk se priporoča
JOSIP DOMINES.

EMILIA CEREGATO

TRST

Campo San Giacomo šte. 2.
Priporoča cenj. občinstvu svojo
trgovino pisarniških in šolskih
potrebščin.

Prodaja razglednic in igrač vseh vrst.

Tehnična poslovnic
FRANC & KRANC, Trst,
(prej Schnabl & Co. Succ.)

dobavata:

Tangyes najizvrstnejše meterje na bencin, plin, upojni plin in meterje na nafto,
sistem „Diesel“ stoječe in ležeče ustrojbe.

Lekomobile na bencin in paro. Prevzemajo delo industrijalnih tovarov kakor:
Mlini za moko, stroji za proizvodnje olja, tovarov leda, stroji za kamenoletno, stroji
in tovarne za cement, stroji in nameščenja za mizarstvo obrt, centralno kurjatev, stroji
za drobljenje različnega blaga, kemične tovarne itd.

Nameščenja za električno razsvetljavo in prenos moči. Električna vzdigala za
osebe (Lift) sistem Pedretti, kakor tudi vzdigala za blago. Stroji za kovaško in druge
obrti. Moderna transmisije. Sesalke in cevi vsake vrste.

Skladišče vsakovrstnih tehničnih potrebščin. Vsakovrstne cevi. Orodje in
stroji za poljedelstvo in preše za vino. Olje, zamahi, pipe itd.

„Anduro“ najbolji in najcenejši pokrov hiš.

— — — Proračuni in obisk merilnikov zastoj. — — —

Podpisana namanja slavnemu občinstvu, da je
odprta gostilno

v Trstu, ulica Giulia šte. 15.

„Zur Stadt Laibach“

Tošije se vina prve vrste.

Teran . po K 1-28 Istrsko črno K -96
Istrsko belo „ 1-04 Vipavsko . . „ 1-04

Kuhinja vedno pripravljena.

MARIJA ASACHER.

Kupujte „Nar. kolek“

CANDIDO PIVA

izdelovatelj in trgovec lesnega oglja

izključni liferant vzajemne zadruga priv. urad-
nikov, z lastno žago in klavnico žgalnega lesa
v Dobrempolju na Kranjskem, ponuja prve
vrste lesa in lesnega, fosilnega oglja itd. itd.
v s vncem zaprtih vrečah, prosto na dom
na vsako točko mesta po zelo nizkih cenah.

Podrobna prodaja v ul. del Toro 4.

Pisarna ulica del Toro št. 1, I. nadstropje
TELEFON 20-56.

V LASTNI HIŠI

Vhod po glavnih vratih

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.

Ima na razpolago Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vplomu in požaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo
strankam v najem in sicer

za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20, za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 24 cm široke, 48 cm globoke. Shrambice ne more
drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni
treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katero priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način
navajajo štediti svojo deco. Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

ZOBOZDRAVNIK
UNIV. MED.

Dr. Max Barry Brilliant
V. Caserma št. 17. II. (Hiša Terzi)

Izdeluje izdelanje z emajlom, porcelanom,
srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umotne zobove, kakor
187 tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Pekarija in sladčičarna
MIKUSCH

Trst - Piazza S. Francesco d'Assisi 7.

Prodaja moke I. vrste, sladčice in prepečenec
(biskoti) najboljših vrst, velika izbira bom-
bonov za otroke, svež kruh trikrat na dan,
buteljke, fina, desertna vina, dalmatinska
Istrska vina z razprodajanjem pive v ste-
klenicah. Priklopljena je trgovina svinjskega
mesa. Vedno sveže kranjske klobase!

Točne ure prodaja
Emilio Müller

najuglednejša in najsta-
rejša prodajalnica ur v
Trstu, via S. Antonio
(vogal ulice S. Nicolò).

VELIKA IZBERA
veržice, zlatih, srebr-
nih, kakor tudi stek-
lenih ur vsake vrste.
Vstanovljene leto 1858.

IVAN KRŽE

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb-
ščin od lesa in pletenih, itakov-
brent, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, sit in vsa-
kovrstnih košev, jrbasov in metel ter mnogo drugih
v to stroko spada — svojo w-
joših predmetov. — **Priporoča** govinu s
kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, ze-
malje emajla, kositerja ali cinka, nadalje passamanterje,
kletke itd. — Za gostilničarje pipe, kroglje, zemljeno
in stekleno posodo za vino.

Prodajalnica ur

Rajmund Bizjak

Trst, Campo S. Giacomo 5.
(slovenska hiša) - Velik izbor
ur na sidro in za gospe. - Izbor
veržice vsake vrste. - Budilniki K
2-30. Regulatorji Krun 20.

Poprave po najzmernejših
cenah. 51

*Zapomni si podobo in ime „OT-
TOMAN“ (Cigarettni papir ali ovaj-
ke), kajti s ponarejanjem se
hoče konsumente zavajati.

OTTOMAN

Pozor!

Sloveče detektivske povesti
SCHERLOCK HOLMESOVE

izhajajo

Dobivajo se v založni knjigarni lg. pl. Kleinmajer & Fed. Bamberg
v Ljubljani kakor tudi v vseh drugih knjigarnah.

Pozor!